На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб Колас

Народная Воля

№ 167 (749)

Пятніца, 10 верасня 1999 г.

Выдаецца з ліпеня 1995 г. на беларускай і рускай мовах

Перыядычнасць — 5 разоў у тыдзень

Кошт: у кіёсках і крамах — 20000 руб., па падпісцы — 11000 руб., у індывідуальных гандляроў — свабодны.

Дожились...

Две пачки масла

Некуда намазывать икру и не на что приклеить кусочек сыра. В доме третью неделю нет сливочного масла. В магазинах — тоже. Только маргарин...

Как уверяют в управлении торговли, масло в магазины регулярно завозится. Например, столичный хладокомбинат №2 ежедневно отправляет в пять районов Минска 20 тонн масла.

Один руководящий работник торговли в доверительной беседе рассказал, что за двадцать пять лет его службы такое огромное количество сыра в продажу давно не поступало. А вот с маслом, по его словам, в это время года раньше перебоев никогда не было. Может быть, потребительская способность выросла. Может быть, это связано с закладкой его в закрома родины на зиму. Может быть, школьное питание много забирает. Может быть, дело в транспорте. Чтобы развезти масло по магазинам, нужно арендовать грузовое авто. Бензин дорогой, вовремя не проплатили, и развозить не на чем. Или водитель заболел. Или запил. С водителями сейчас тоже проблема: платят мало — работать не хотят. А может быть... Кто его знает, что еще может быть...

Магазин "Консул", например, заключил прямой договор на поставку масла с Березой. Раз в неделю сюда привозят двести килограммов масла. Отпускают, как и положено, по две пачки в руки. Все двести килограммов, как правило, расходятся за полтора-два дня...

Обойдя несколько столичных магазинов, а потом не поленившись обзвонить еще пару десятков торговых точек, масла я так и не обнаружила. Пришлось вспомнить старые времена... Знакомая директор одного универсама выделила мне, по блату, килограммовый кусок масла (невзирая на установленные нормы отпуска) да еще предложила добротную свиную вырезку по восемьсот тысяч за килограмм...

"Масло есть и будет. И в ближайшем будущем даже дорожать не будет. И несмотря на то, что белорусским маслом ящиками торгуют в Смоленске, страна без этого продукта не останется. Запас есть", — уверяют чиновники. Странно, если все это на самом деле так, то, может быть, кто-то ответит, почему этот продукт стало столь проблематично найти в наших магазинах?

Марина КОКТЫШ.
Фото IREX/ProMedia.

Официально

Достигнута принципиальная договоренность

8 сентября 1999 г. делегации от правительства Беларуси и политической оппозиции встретились в Международном образовательном центре в Минске. При посредничестве КНГ ОБСЕ они продолжали консультации о доступе оппозиции к государственным СМИ во время процесса подготовки к переговорам между правительством и оппозицией по вопросу свободных, справедливых, признаваемых международным сообществом выборов.

Правительственную делегацию возглавлял помощник президента Республики Беларусь Михаил Сазонов, в состав делегации также входили Евгений Матусевич, Елена Шниткова и Игорь Андреев. Делегацию со стороны оппозиции возглавлял руководитель Центра правовой защиты СМИ при Белорусской ассоциации журналистов Михаил Пастухов. Другие члены делегации: Владимир Нистюк, Юрий Топоращев и Владимир Глод. В качестве посредника выступал посол г-н Вик, руководитель КНГ ОБСЕ в Беларуси.

Стороны обменялись мнениями по вопросам освещения в прессе консультаций, которые прошли 3 сентября 1999 года. После обсуждения конкретных примеров каждая делегация согласилась с тем, что уровень освещения событий на принципах объективности и правдивости как государственными, так и негосударственными СМИ должен быть улучшен. Участники встречи выразили надежду на то, что дальнейшее освещение текущих консультаций и будущих переговоров будет проходить с соблюдением норм профессиональной этики журналистики.

Правительственной делегацией внесены предложения о предоставлении возможности выступления оппозиции в государственных СМИ. В ходе консультаций достигнута принципиальная договоренность о предоставлении в государственных электронных СМИ прямого теле- и радиоэфира, а также места в государственных газетах для выступления политической оппозиции. Со своей стороны г-н Сазонов предоставил список экспертов для участия в предстоящих консультациях по вопросу доступа к СМИ. Следующая встреча запланирована на 14 сентября 1999 года.

Михаил ПАСТУХОВ,
Михаил САЗОНОВ.

У Мінюсце зарэгістраваныя дзве новыя грамадскія арганізацыі, звязаныя з імем Генадзя Карпенкі

Міністэрства юстыцыі Беларусі выдала рэгістрацыйныя пасведчанні двум новым грамадскім арганізацыям, звязаным з імем вядомага беларускага палітычнага дзеяча Генадзя Карпенкі, які памёр напачатку красавіка бягучага года. Мінюст зарэгістраваў Міжнароднае грамадскае аб'яднанне імя Генадзя Карпенкі і Міжнародную грамадскую арганізацыю "Дабрачынны фонд імя Генадзя Карпенкі".

Сярод заснавальнікаў гэтых арганізацый шмат вядомых у Беларусі людзей — паэт Ніл Гілевіч, палітыкі Станіслаў Багданкевіч, Сямён Домаш і іншыя. Прэзідэнтам Міжнароднага грамадскага аб'яднання імя Г.Карпенкі абрана ягоная жонка Людміла Карпенка, старшынёй выканкама гэтай арганізацыі стаў дэпутат Вярхоўнага Савета Беларусі 13-га склікання Уладзімір Белякоў. Прэзідэнтам Дабрачыннага фонда імя Генадзя Карпенкі абраны пісьменнік Міхаіл Кацюшэнка, які на працягу многіх гадоў быў галоўным рэдактарам маладзёжнай газеты "Знамя юности".

Сярод мэт, якія ставяць перад сабою дзве новыя арганізацыі, — садзейнічанне сацыяльна-эканамічным і дэмакратычным рэформам у Беларусі, усталяванне станоўчага іміджу Беларусі ў міжнароднай супольнасці, дабрачынная дапамога і іншыя.

Як лічыць Міхаіл Кацюшэнка: "Я не хацеў бы сказаць, што новыя арганізацыі з'яўляюцца палітычнымі. У нас на Беларусі дастаткова палітычных партый. Мы ставім перад сабой мэты, за якія па сутнасці і змагаўся Генадзь Карпенка: гэта паляпшэнне жыцця людзей, падтрымка ў нашым грамадстве таго самага добрага, чаго так не хапае кожнаму чалавеку".

Рэгістрацыю гэтых арганізацый сябры і паплечнікі палітыка прысвячаюць ягонаму юбілею: 17 верасня Генадзю Карпенку споўнілася б 50 гадоў. У гэты дзень мяркуецца вечар памяці, у якім прымуць удзел вядомыя грамадскія, палітычныя дзеячы Беларусі, а таксама з замежных краін, пісьменнікі, артысты, спартсмены...

Галоўнае, у гэты дзень пра Генадзя Карпенку будуць гаварыць, як пра жывога.

Уладзімір ГЛОД.

ТВАЯ ГАЗЕТА!

Да 15 верасня можна аформіць падпіску на IV квартал

ПАДПІСНЫЯ ІНДЭКСЫ:
63222 - 420.000 у месяц
63429 - 360.000 (льготны)
63225 - 800.000 (ведамасны)

Закуліссе

Пра "Панараму" і "Рэзананс"

З добра інфармаваных крыніцаў БелаПАН сталі вядомыя некаторыя падрабязнасці прайшоўшых кансультацый. Яны, у прыватнасці, пачаліся з заявы прадстаўнікоў апазіцыі, якія звярнулі ўвагу на тое, што, нягледзячы на дасягнутую дамоўленасць аб фармаце інфармацыйнага забеспячэння, адзначаны факты інфармацыйнага скажэння ўзгодненага тэксту папярэдняга прэс-рэлізу КНГ ОБСЕ, а таксама ўніжальныя каментары па змесце вынікаў кансультацый. У якасці прыкладу былі прыведзены праграма "Панарама" ад 3 верасня і нядзельны выпуск перадачы "Рэзананс".

У сваю чаргу, прадстаўнікі ўрадавай дэлегацыі звярнулі ўвагу на недапушчальнае, на іхнюю думку, асвятленне перамоў у недзяржаўнай "Белорусской газете". Апрача таго, прадстаўнікі ад апазіцыі агучылі заяву Беларускай асацыяцыі журналістаў аб ціску на незалежныя СМІ, які працягваецца. У заяве гаворыцца аб тым, што распачатая праверка фінансавай дзейнасці шэрагу недзяржаўных выданняў, магчыма, звязана са спробай уладаў негатыўна паўплываць на працэс кансультацый.

Урадавы бок прадставіў склад экспертнай групы па пытаннях сродкаў масавай інфармацыі. Яе ўзначаліць галоўны рэдактар газеты "Советская Белоруссия" Павел Якубовіч. У групу таксама ўвайшлі начальнік упраўлення прававога забеспячэння Дзяржаўнага камітэта па друку Ігар Коваль, генеральны дырэктар інфармацыйнага агенцтва Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Аляксандр Цітавец і саветнік-кансультант Алена Шніткова.

БелаПАН.

Слышали?

Гончар трубит большой сбор

Исполняющий обязанности председателя Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва Виктор Гончар планирует в понедельник, 13 сентября, провести встречу членов президиума с руководителями ряда политических партий. Из текста приглашения следует, что тема заседания — обсуждение условий переговорного процесса между официальными властями и политической оппозицией под эгидой Консультативно-наблюдательной группы ОБСЕ в Минске.

К разговору приглашены руководители девяти политических партий. Как полагает В.Гончар, такая встреча поможет оппозиции избежать разночтений, конфликтов, кривотолков... К тому же первые консультации, которые прошли 3 и 9 сентября, также дают пищу для размышлений.

К участию во встрече приглашен руководитель КНГ ОБСЕ в Беларуси посол Ханс-Георг Вик.

Владимир КОТ.

"Мірон" у Віцебску?

У ноч з 6-га на 7-га верасня напярэдадні Дня беларускай вайсковай славы ў Віцебску на будынку ля плошчы Перамогі быў вывешаны бел-чырвона-белы сцяг. Ля моста на набярэжнай Дзвіны, а таксама Кастрычніцкі райвыканкам былі распісаны беларускімі лозунгамі.

Раніцай наведвальнікі Кастрычніцкага райвыканкама назіралі, як улады заціралі надпісы "Жыве Беларусь!", "Масква — цэнтр зла!" і іншыя.

Ясь ЛІЦЬВІН.

Даслоўна

Паводле слоў Ул.Пуціна, Расія заўсёды будзе разглядаць Беларусь як стратэгічнага партнёра

"Нягледзячы на праблемы, існуючыя ў Расіі ў перадвыбарнай сітуацыі, глыбіня беларуска-расійскіх адносінаў такая, што, хто б ні быў на чале Расіі, Беларусь заўсёды будзе разглядацца як стратэгічны партнёр", — пра гэта заявіў прэм'ер-міністр Расіі Уладзімір Пуцін на сустрэчы з Аляксандрам Лукашэнкам.

Максім ЦІТОЎ.

Надвор'е

10—11 верасня — пераменная воблачнасць, без ападкаў. Вецер слабы. Тэмпература паветра ўначы — +8...+12, удзень — +20...+25.

Пр. Іова, Майсея.
К. Лукаша, Мікалая.

70 гадоў з дня нараджэння (1929) Я.А.Глебава, беларускага кампазітара, педагога, грамадскага дзеяча.

ВЕРАСЕНЬ

10

'99 ПЯТНІЦА

Усход 6.33
Захад 19.38
Даўж. дня 13.05

Маладзік 1.02
Усход 7.59
Захад 21.07

Стоп-кадр

Днямі ў рэдакцыю патэлефанаваў кіраўнік аднаго недзяржаўнага прадпрыемства:

— І што ж гэта робіцца? За адзін тыдзень — тры паперкі ад уладаў: на расшырэнне азімага кліна вобласці пералічы 200 мільёнаў, на ўпарадкаванне дарог пералічы... І вось патрабуюць на арганізацыю "Дажынак-99" пералічыць.

Так, любяць у нас абдзіраць людзей. Як, дарэчы, і святкаваць. Шуміць, гудзіць Шклоў — другая сталіца Беларусі (гл. здымкі). А што будзем адзначаць? Тое, што недаатрымалі 3,5—4 мільёны тон збожжа? Што зімой многія калгасы і саўгасы будуць без кармоў? Надвор'е вінавата? Не, справа не ў надвор'і...

Вострая тэма

Леанід ЛЫЧ, доктар гістарычных навук, прафесар

Русіфікацыя: міф ці рэальнасць?

(Працяг. Пачатак у № 162 — 165.)

5. Русіфікацыя ў поглядах інтэлігенцыі

Першыя "пераможныя" крокі расійскага ўрада па ўкараненні сваіх парадкаў на Беларусі пасля задушэння паўстання Кастуся Каліноўскага падтрымлівалі многія рускія вучоныя і "Абрусенне краю, гэта значыць выгнанне чужароднага паланізму з Заходняй Русі, — чытаем у Васіля Ратча, — з'явілася пільнаю патрэбаю ўсёй зямлі рускай". І далей. "Народнае жыццё ідзе наперад, і Заходняя Русь пасля пяці стагоддзяў разлукі рашуча вяртаецца ў нетры рускай айчыны"[1]. Што ж, такую ўзнёсласць чалавека лёгка вытлумачыць, калі ён не прасякнуты горам тых людзей, хто стаў аб'ектам шалёнай русіфікацыі.

Характэрна, што русіфікатарскую палітыку царызму на Беларусі падтрымлівала і тая частка рускай інтэлігенцыі, што адкрыта заяўляла пра сваю прыхільнасць да дэмакратычных парадкаў. Будучы добра дасведчаным, што для пасылкі на Беларусь, якая толькі што перажыла ў 1863—1864 гадах чарговы ўсплёск нацыянальна-вызваленчага руху, падбіраюцца чыноўнікі з чыста рускага асяроддзя, вядомы публіцыст, грамадскі дзеяч, славянафіл Іван Аксакаў звярнуўся да моладзі з такімі архіпатрыятычнымі словамі: "Няхай жа чэсная адукаваная моладзь, скончыўшы навуку ва універсітэце, накіруецца ў Заходні край са сваімі свежымі, бадзёрымі сіламі і з'явіцца там **місіянерамі рускай народнасці**"[2]. Выхаваная ў духу рускага вялікадзяржаўнага шавінізму моладзь не магла не адгукнуцца на гэты заклік вядомага чалавека.

Пад шкодным антыбеларускім уплывам рускіх палітыкаў і інтэлектуалаў знаходзіўся сёй-той і з нешараговых прадстаўнікоў нашага краю. Найчасцей такое назіралася сярод тых, хто заканчваў вышэйшую навучальную ўстанову ў цэнтральных губернях Расіі і працягваў там сваю прафесійную дзейнасць. Асабліва актыўную барацьбу з "беларускім сепаратызмам" вёў згаданы вышэй Міхаіл Каяловіч, які ў 1855 годзе скончыў Пецярбургскую духоўную акадэмію, дзе затым выкладаў і атрымаў званне прафесара. Насуперак здароваму сэнсу ён разам з іншымі вучонымі сцвярджаў, што Маларасія і Беларусь — гэта старыя рускія вобласці[3], што "беларускае племя так блізка да вялікарускага, што аніякі сепаратызм не можа ў ім мець сілы". Таму ім прапаноўвалася на тэрыторыі Беларусі распрацаваць такія карэнныя рускія пачаткі, якія на векі вечныя злучылі б заходнюю (г.зн. Беларусь. — **Л.Л.**) і ўсходнюю Расію[4].

Заслугоўвае ўвагі і такое яго выказванне: "... калі хто з (маларосаў) і беларусаў (ліцвінаў) пераймае расійскую асвету ды мову, дык не робіцца праз гэта ворагам свайго племені, з якога выйшаў, а робячыся палякам, ён абавязкова дрэнна ставіцца да свайго племені"[5]. Тут ужо наш зямляк, як вынікае з яго слоў, адкрыта падыгрывае рускаму інтарэсу, не лічыцца ні з якімі законамі логікі. І нарэшце, прывядзём яшчэ адно сведчанне яго гульні ў паддаўкі са свецкімі і духоўнымі ўладамі Расіі: "Бязглузда было б нам дзяліцца на племянныя групы як істотна розныя, а тым больш праводзіць гэтае адрозненне ў народ. Гэта псавала б агульнарускае народнае адзінства і абцяжарвала б развіццё простага народу ў кожнай племяннай групе"[6].

Такая непавага М.Каяловіча да нацыянальна-адметнага ў культуры беларусаў, нежаданне забяспечыць ім усе ўмовы для суверэннага дзяржаўнага, нацыянальна-духоўнага развіцця надзвычай здзіўляе, бо ён жа быў сынам уніяцкага святара, а, як вядома, у сем'ях такой катэгорыі духоўнікаў вельмі шанавалі традыцыі беларускасці.

Даводзіцца канстатаваць, што толькі нешматлікія прадстаўнікі рускай інтэлігенцыі былі вольныя ад вялікадзяржаўнага шавінізму. Прагрэсіўнага, гуманістычнага погляду на нацыянальнае пытанне трымаўся адзін з заснавальнікаў і тэарэтыкаў анархізму Міхаіл Бакунін (1814—1876). У адрозненне ад многіх сваіх сучаснікаў ён не глядзеў на Беларусь як на тыпова рускі край. У брашуры "Народное дело" пісаў: "Хочам, каб Польшчы, Літве (меў на ўвазе этнічную Беларусь. — **Л.Л.**), Украіне, фінам і латышам прыбалтыйскім, а таксама і Каўказскаму краю была вернута поўная свабода і права распарадзіцца сабой і жыць па сваёй волі, без усялякага з нашага боку ўмяшальніцтва, простага ці ўскоснага. З гэтага, зразумела, не вынікае, што М.Бакунін быў супраць усялякага супрацоўніцтва гэтых народаў на выпадак атрымання імі той ці іншай формы дзяржаўнай незалежнасці. Сказанае пацвярджаецца наступнымі яго словамі: "Хочам братняга і, калі будзе магчыма, федэральнага саюза з Польшчай, Літвою, Украінаю, прыбалтыйскімі жыхарамі і з народамі Закаўказкага краю"[7].

За наданне нацыям права на самавызначэнне выступала створаная ў 1879 годзе ў Расіі тайная народніцкая арганізацыя "Народная воля". Для беларусаў асабліва важнае значэнне меў такі пункт з яе праграмы: **"Народы, гвалтам далучаныя да рускага царства, вольныя адлучыцца ці застацца ў агульнарускім саюзе"**[8].

Пад уплывам такіх поглядаў адукаваныя людзі нашага краю праяўлялі ўсё большую зацікаўленасць да яго мінулага, з болем у сэрцы глядзелі, як дэфармуецца духоўная спадчына, створаная многімі пакаленнямі. І вельмі важна, што сірочы стан беларускай нацыянальнай культуры і мовы ў сваёй роднай хаце ўжо хваляваў не толькі многіх прадстаўнікоў гуманітарнай інтэлігенцыі, пісьменнікаў. Да глыбіні душы закранаў ён, напрыклад, і нашага выдатнага вучонага-прыродазнаўца Бенядзікта Дыбоўскага, які быў катэгарычны ў аналізе сітуацыі: "Усе расійскія ўрадаўцы пагарджаюць беларускай мовай... Цяперашнія чыноўнікі і духавенства, прысланае з-пад цёмнай зоркі, уважаюць за абразу ўласнай годнасці вучыцца размаўляць па-беларуску". Сваёй — дзе тонка, а дзе дык і з ўсёй грубасцю праведзенай русіфікацыяй — царызм давёў наш край да таго, што "народ, — пісаў Б.Дыбоўскі, — паволі пачынае лічыць сваю мову не вартай вуснаў людзей вышэйшага класу; "мужыцкий язык", гаворыць і ім ужо размаўляць саромеецца".

Справядлівы голас рускай прагрэсіўнай інтэлігенцыі ў абарону нацыянальных правоў усіх народаў імперыі патанаў у магутных, раскацістых гуках, што нesліся з вуснаў шматлікіх прыхільнікаў вялікарускага шавінізму. Асаблівы размах набыла русіфікацыя пасля забойства ў сакавіку 1881 года імператара Аляксандра II. Гэты размах засведчаны ў працах многіх рускіх палітыкаў і вучоных, у іх ліку і Паўла Мілюкова, які пісаў, што "на працягу ўсяго царавання Аляксандра II нацыяналізм (рускі. — **Л.Л.**) зрабіўся афіцыйнай дактрынай, і **пачаліся першыя ў рускай гісторыі афіцыйныя ўрадавыя ганенні супраць цэлых нацыянальнасцяў...**"[9].

І на гэты раз расійскі ўрад знайшоў патрэбную яму для правядзення русіфікатарскай палітыкі падтрымку з боку шырокіх колаў інтэлігенцыі. Яны не ведалі меры ў апраўданні антынацыянальнага курсу царызму ў пытаннях мовы, адукацыі, бо разумелі, што замацаванне тут рускага фактару істотна аслабіць супраціўленне народаў працэсам асіміляцыі. Што гэта не мае аніякага апраўдання, не саромеліся публічна прызнаваць самыя аўтарытэтныя палітычныя і культурныя дзеячы, навукоўцы. С.Хамякоў, напрыклад, называў нікчэмнымі тых, хто не жадаў зліванца з рускім народам і ўсяляк імкнуўся "ўтрымаць сваю дробную самабытнасць".

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Народная Воля 10 ВЕРАСНЯ 1999 г.

Независимая экспертиза

Василий ШЛЫНДИКОВ, зам. председателя Объединенной гражданской партии, председатель Комиссии по экономической политике и реформам Верховного Совета Республики Беларусь 13-го созыва.

Что может директор?

Ситуация в промышленности из-за проводимого экономического курса ухудшается с каждым днем. Резко растут долги предприятий, в том числе перед бюджетом и по заработной плате. Задолженность по доходам и поступлениям в бюджет на 1 июля 1999 г. составила 8,9 триллиона рублей. Кроме того, отсроченные суммы задолженности на 1 июля составили 7,5 триллиона рублей.

Правительство пытается скрыть неблагополучное положение не только от общественности, но и от специалистов. К прибыли относят разницу между реальным и официальным курсами рубля по отношению к иностранной валюте, не производят переоценку основных средств, многие виды расходов не относят на себестоимость и т.д. Но никакие ухищрения правительства по созданию хотя бы иллюзии статистического благополучия на предприятиях уже не помогают.

По состоянию на 1 июля 1999 г., по данным приукрашенной статистики, в республике было 2380 убыточных предприятий, или 21,5 процента от их общего числа. Сумма убытков по ним составила 38,5 триллиона рублей. Больше всего убыточных предприятий — каждое третье — в Могилевской области. Остальные вроде имеют какую-то прибыль, рентабельность составила аж 18,4 процента, а при этом, как уже говорилось выше, долги предприятий растут, как снежный ком. Так дорегулировали экономику, что директора (а они в большинстве своем инженеры-механики) не могут понять, что происходит. На бумаге вроде прибыль, а платить налоги и зарплату нечем. Такого хаоса, как сейчас, не было никогда. Баланс предприятия был более или менее достоверен всегда. Он, правда, не учитывал инфляции, какие-то расходы не относили на себестоимость, но по крайней мере цифры по прибыли приблизительно соответствовали общепризнанным критериям этого экономического термина. Сейчас же "прибыль" белорусского предприятия и близко не соответствует смыслу этого слова. Сейчас это некая абстрактная величина, которая выполняет скорее не экономическую, а идеологическую функцию, вводит в заблуждение руководителей предприятий, создает у них иллюзию благополучия. "Прибыль" у нас растет так же, как и доходы населения. Но жить нужно, зарплату платить надо. Поэтому каждый директор пытается что-то делать, чтобы как-то свести концы с концами. Цель этой статьи — попытаться разобраться: созданы ли государством условия и возможности для того, чтобы директор, управленцы предприятия могли бы осуществить необходимый комплекс мер для повышения эффективности работы предприятия?

Начнем с необходимости совершенствования продукта, производимого предприятием. Согласитесь, что без конкурентоспособного продукта, который мог бы продаваться на рынке, говорить о будущем предприятия нельзя. Предприятие, не способное производить изделие, которое покупали бы, обречено. Чтобы создать такой продукт, нужны современные материалы, комплектующие, технологии, оборудование. Все это есть на Западе. Но как конвертировать свой рубль? Для любого директора не только западных стран, но и Польши, Литвы, Латвии, Эстонии, Чехии, Венгрии, даже России это не проблема.

Любые деньги любой страны— пожалуйста. Для нас же это невозможно. Попробуйте купить валюту, даже на командировку. Что происходит, если валюту предприятие заработает, подробно описано в статье "Есть ли у предприятий шанс выжить?" (Народная воля, № 153 от 21 августа 1999 г.).

Возьмем другую проблему — излишние, ненужные основные фонды, в том числе и так называемые социальные объекты. Наивно думать, что можно конкурировать на мировых рынках, имея нагрузку в виде содержания социальных объектов: детских садов, больниц, жилых домов и т.д., неиспользуемых производственных корпусов, станков. Может ли директор предприятия как-то распоряжаться всем этим? Может, конечно. Но, чтобы, скажем, законсервировать или продать тот или иной объект (если его еще кто-то купит), нужна масса времени на всевозможные согласования. Кому продать, например, ненужные производственные корпуса? Процесс создания и развития частных предприятий в Беларуси остановлен. Государственным предприятиям ничего не нужно. Некому покупать. Никому ничего не нужно.

Ситуацию характеризует такой эпизод. Случайно мне пришлось посетить одну белорусскую частную фирму. Арендуемый прекрасно оснащенный офис, молодые интеллигентные, умные ребята — владельцы и руководители фирмы. На мой вопрос: почему бы вам не построить или купить офис? — директор ответил, что покупать в нашей стране имущество — это большой риск, вероятнее всего его рано или поздно придется потерять. Поэтому, чтобы избежать риска, фирма стремится как можно меньше иметь собственного имущества. У них даже компьютеры взяты в лизинг и принадлежат иностранной лизинговой компании. Единственное ценное собственное имущество — это быстроходный иностранный автомобиль, чтобы можно было в любой момент уехать из страны. И стоит годами, медленно разрушаясь, или используются частично множество производственных промышленных зданий и сооружений. Предприятия вынуждены платить налог на имущество, нести расходы на их содержание. Аналогично тому, как Россия несет затраты на содержание мавзолея Ленина — пользы никакой, только вред. Хотя можно было бы в этих простаивающих корпусах, продав их частным фирмам, создать сотни тысяч новых рабочих мест, избавить предприятия от непосильной ноши.

Не может директор провести также реструктуризацию собственного завода, превратить его в рыночную структуру — компанию. В Беларуси практически остановлено акционирование предприятий, отсутствуют необходимые законы для преобразования, скажем, тракторного завода, в концерн. Налоговое законодательство препятствует также созданию концернов, холдингов, других хозяйственных объединений, заставляет уже существующие хозяйственные объединения самоликвидироваться.

Не может директор белорусского предприятия и сократить численность персонала, если сокращается рынок сбыта его продукции. Наше государство вместо организации новых рабочих мест, поощрения с этой целью малого предпринимательства пошло по самому легкому и неэффективному способу решения проблемы занятости населения — ввело запрет на сокращение излишней численности. От безделья разлагаются целые коллективы, предприятия буквально разоряются, так как за выплаченной и невыплаченной зарплатой следуют огромные налоги.

Ухудшается экономическая ситуация в Беларуси и России. Как следствие — сокращается рынок как внутри страны, так и в России. Что делать предприятиям? Правильно, продавать как можно больше на экспорт в западные и другие страны. Но государство обложило экспорт дополнительным налогом в размере 22 процентов через механизм различных курсов валют, и экспорт стал крайне невыгодным. Остается еще одна возможность — бартер. Но недавно ввели налог и на бартер. Предприятиям остается или производить конкурентный товар, который можно продать и с дополнительным налогом, что для большинства из них невозможно, или просить чиновников смилостивиться и сделать исключение — освободить от налогов, или молить Бога, чтобы что-то произошло и беда прошла мимо предприятия. Но чудеса бывают крайне редко.

Положение усугубляется отсутствием сколь-нибудь существенной мотивации труда управленцев, инженерно-технических работников и рабочих наших заводов и фабрик. Зарплата в 30—40 долларов не добавляет энтузиазма и трудового рвения никому. Да и зарплата директоров крупных предприятий не только мизерная, но даже смешная по сравнению с пособиями безработных в цивилизованном мире. В том мире, куда нас не поведут. А любое управленческое решение в создавшихся условиях — это огромный риск. И в случае неудачи это, по белорусской практике, — тюрьма для директора на потеху электората режима.

Что остается делать директору, если он не в состоянии организовать разработку и производство нового конкурентоспособного продукта, не может продать или даже организовать эффективное использование имеющегося имущества, не может привести численность работающих в соответствие с потребностями рынка, не может преобразовать завод в рыночную структуру, не может продавать производимый продукт на экспорт? А при этом ни у сотрудников, ни у него самого нет мотивации к эффективному труду. В принципе для директоров осталось три варианта:

первый — пытаться что-то делать без надежд на успех, при этом неизбежно нарушая какие-то указы, декреты, законы, и держаться, пока не будут проедены все запасы;

второй — пытаться объединиться и через свои общественные союзы объяснить власти, что она, мягко говоря, делает не то, что надо было бы. Если власть не поймет (что наиболее вероятно), стать в оппозицию к власти. Но духу, похоже, у наших директоров на это не хватит. Очень уж популярно власть объяснила, что будет с такими оппозиционерами;

третий — готовить для себя запасную площадку, при первой возможности уйти с занимаемой должности и передать свой пост новому романтику.

Есть еще один вариант: повесить у себя в кабинете большой портрет известного нам человека и просить милосердия. Отдельные так и поступают. Если в кабинете директора повесили такой портрет, значит, у этого предприятия большие проблемы. Чем больше портрет, тем больше проблем.

("Аналитическая группа Z".)

Адбылося афіцыйнае адкрыццё прадпрыемства МАЗ-МАН

Пасля завяршэння пробнай зборкі, 8 верасня ў прысутнасці Аляксандра Лукашэнкі адбылося афіцыйнае адкрыццё вытворчасці на сумесным беларуска-германскім прадпрыемстве МАЗ-МАН. МАЗ-МАН вырабляе дзвюхвосныя цяжкія седлавыя цягачы для рэгіянальных і міжнародных аўтамабільных перавозак (з колавай формулай 4х2) магутнасцю рухавікоў ад 370 да 400 конскіх сіл, адпавядаючыя нормам Еўра-2 або Еўра-1 па выбару заказчыка. Грузавікі, выробленыя з выкарыстаннем галоўных кампанентаў з праграмы канцэрна МАН, адпавядаюць сучасным тэхнічным стандартам, уключаючы еўрапейскія нормы па выхлапе і шуме.

Аляксей АРЭШКА.

"Позвольте Вам налить, Станислав Антонович...". Лидер ОГП Станислав Богданкевич (слева) и председатель Белорусской социал-демократической Грамады Станислав Шушкевич в офисе ОБСЕ в Минске.

Фото IREX/ProMedia.

"Тэлефонны тэрарыст"

Амаль на шэсць гадзін быў прыпынены рух цягнікоў па асноўным чыгуначным мосце ў Гомелі ў выніку дзеянняў невядомага зламысніка

8 верасня, з 6.45 да 12.30, быў прыпынены рух цягнікоў па асноўным чыгуначным мосце праз раку Сож у Гомелі. Паток цягнікоў паўднёвага накірунку праходзіў па запасным мосце, які валодае значна меншай прапускной здольнасцю і размешчаны далёка ад горада, што выклікала парушэнні па часе ў руханні цягнікоў. Усё гэта было выклікана тым, што раніцай па спецлініі міліцыі "02" паступіла паведамленне невядомага аб замініраванні чыгуначнага моста.

Адразу ж рух цягнікоў быў прыпынены, а праз сорак хвілін абследаваннем моста занялася група сапёраў. Як паведаміў БелаПАН дзяжурны Гомельскага аддзела ўнутраных спраў на транспарце, паведамленне аб замініраванні не пацвердзілася. "Тэлефоннага тэрарыста" знайсці пакуль не ўдалося.

Ірына МАКАВЕЦКАЯ.

Открытым текстом

И здесь "пятая графа"...

Личность Героя Советского Союза, подводника №1, опального в свое время капитана 3-го ранга Александра Маринеско всегда привлекала большой круг читателей. О нем уже немало написано, но подрастают новые поколения, которым надо знать о подвиге этого незаурядного человека. С этой точки зрения публикацию в газете "Славянский набат" (№24, 1999) "Личный враг фюрера" можно было бы только приветствовать. Но есть там "ложка дегтя", которая сводит на нет усилия автора, капитана 2-го ранга в отставке Андрея Кольчика, осмыслить подвиг Александра Маринеско. В заключительной части публикации глубокомысленно утверждается: "Флот держался на славянах: русские, украинцы, белорусы", (выделено мной — **М.Н.**). И далее: "Гибельно позволять кому бы то ни было хозяйничать в своем доме, ибо никогда гражданин Израиля Березовский не станет объединять славянские народы".

Какое отношение имеют эти пассажи с явно шовинистическим душком к личности Маринеско? Вот уж поистине: "В огороде — бузина, а в Киеве — дядька". Сам ли автор додумался до них или ему их добавили в редакции в качестве идеологической приправы, — не столь уж важно. Важно другое: эти утверждения отнюдь не способствуют созданию нормального нравственного климата в многонациональном обществе. Скорее наоборот.

Понимаю, что еврей Березовский, очень богатый человек и влиятельный политик, — весьма удобная мишень для "Славянского набата". На ней можно безнаказанно оттачивать враждебные чувства ко всему еврейскому народу. (Вот они, какие нехорошие эти евреи! Захватили в России власть и командуют в нашем славянском доме).

Прием, скажу прямо, примитивный. Тем более, что газета не гнушается и заведомой ложью. Борис Березовский — гражданин не Израиля, как утверждает "Славянский набат", а России, и в этом своем качестве имеет право участвовать в политической жизни страны, как и любой ее гражданин.

Ложно и безнравственно по своей сути и утверждение о том, что флот держался на славянах. А я-то, прослужив в Вооруженных силах четверть века, думал, что флот, как и остальные виды войск, держался и держится прежде всего на людях воинского долга, отваги, мастерства. Ан нет! Если верить "Славянскому набату", эти качества свойственны исключительно славянам. Иными словами, мерило воинской доблести — пресловутая "пятая графа".

Что касается Маринеско, тут у "Славянского набата" вышла явная неувязка. Знают ли в этой газете, что знаменитый подводник — славянин лишь наполовину? Его отец — румын. Фамилия Маринеско — производное от Маринеску. В СССР в 30-е годы с румынской фамилией жить было опасно: бдительные "органы" по спущенным "сверху" разнарядкам могли определить в ГУЛАГ или даже подвести к "высшей мере". Поэтому и пришлось поменять в фамилии букву.

Писатель Александр Крон, близкий друг героя-подводника, "открывший" его для миллионов читателей в своей прекрасной книге "Капитан дальнего плавания", писал, что Саша Маринеско, детство и юность которого прошли в многонациональной Одессе, терпеть не мог проявлений малейшего шовинизма. Он сам пострадал от этой мерзости. Летом 1938 года его румынское происхождение стало причиной внезапного увольнения из Военно-морского флота. Правда, вскоре он был восстановлен в кадрах (нашелся здравомыслящий начальник, просматривавший его личное дело), но этот рубец остался в душе моряка на всю жизнь.

Флот в годы Великой Отечественной, как и во все советские времена, был многонациональным. Там, кроме русских, украинцев и белорусов, служили грузины, армяне, азербайджанцы, татары, евреи, башкиры, узбеки, казахи и люди многих других национальностей. И совершали подвиги, не уступая в доблести славянам.

Коль речь идет о флоте и зная, что "Славянский набат" часто обращает свой недобрый прищур на евреев, напомню о том, что уже стало историей.

На Северном флоте в годы войны гремело имя командира подводной лодки М-172 Израиля Фисановича. Его "Малютка" первой среди подводных лодок Северного флота прорвалась в сильно охраняемый фиорд и пустила ко дну транспорт противника. А всего на счету "Малютки", которой командовал Герой Советского Союза И.Фисанович, 14 потопленных вражеских кораблей. Его именем названа улица в городе Полярном.

Ассом-подводником зарекомендовал себя и Герой Советского Союза капитан I ранга Самуил Богорад (кстати, уроженец Витебска). Зимой 1945 года на Балтике Щ-310 под его командованием, прорывая мощное охранение противника, за два похода потопила семь вражеских кораблей. Всего "щука" Богорада отправила на дно 11 фашистских кораблей.

Героический подвиг совершил на Северном флоте в апреле 1944 года морской летчик, заместитель командира эскадрильи капитан Илья Катунин. На подходе к цели его самолет был подбит. На горящем торпедоносце он таранил транспорт противника и потопил его. Илье Катунину посмертно присвоено звание Героя Советского Союза, он навечно зачислен в списки 1-й эскадрильи минно-торпедного авиационного полка.

Это далеко не все евреи — Герои Советского Союза, служившие в Военно-морском флоте. А сколько героев дали другие неславянские народы! Приписывать воинскую доблесть только избранному этносу, "не замечая" ее у представителей других народов, значит проявлять неуважение к ним. Это расистский подход со всеми вытекающими отсюда последствиями.

За ура-патриотической риторикой "Славянского набата" во всей своей неприглядности проступает великодержавное чванство. В данном случае разменной монетой в этом малопочтенном занятии стало славное имя Александра Маринеско.

Грустно и тошно от подобных "изысков".

Михаил НОРДШТЕЙН,
ветеран Вооруженных сил.

У беларускага і польскага бакоў няма сур'ёзных рознагалоссяў па праекце Дагавора аб рэжыме дзяржаўнай мяжы

Такі вывад зроблены спецыялістамі Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў Беларусі, якія прааналізавалі вынікі перамоў, прайшоўшых напрыканцы мінулага тыдня ў польскім горадзе Супрасле пад Беластокам. Беларускую дэлегацыю на іх узначальваў памочнік старшыні Дзяржкамітэта пагранвойскаў палкоўнік Анатоль Чырак, польскую — намеснік дырэктара ўпраўлення аховы дзяржаўнай мяжы Галоўнай камендатуры пагранічнай варты палкоўнік Зігмунт Станішэўскі.

Як паведамілі БелаПАН у прэс-цэнтры Дзяржкамітэта пагранвойскаў, дагавор вызначае парадак вядзення на мяжы або паблізу ад яе гаспадарчай дзейнасці, карыстання памежнымі водамі, абазначэнне мяжы на мясцовасці, а таксама рэгламентуе пытанні ўтрымання дзяржаўнай мяжы.

Што да маючых месца яшчэ паміж бакамі рознагалоссяў па праекце дагавора, то, як адзначылі ў прэс-цэнтры Дзяржкамітэта, яны, у прыватнасці, тычацца парадку правядзення абследавання абазначэння мяжы на мясцовасці на прадмет адпаведнасці дэмаркацыйным картам, праходжання мяжы на ўчастках праточных вод, ажыццяўлення будаўніцтва новых мастоў, плацін і іншых збудаванняў, якія перасякаюць мяжу.

Вячаслаў БУДКЕВІЧ.

Кантралёры выявілі шмат няякаснага мяса

Амаль 2 тоны няякаснага мяса знайшлі работнікі Камітэта дзяржаўнага кантролю (КДК) Магілёўскай вобласці падчас праверкі Чавускага раённага спажыўсаюза. Восем работнікаў спажывецкай кааперацыі раёна былі прыцягнутыя да адміністрацыйнай адказнасці.

Правяраючыя выявілі ў працы кааператараў Чавускага раёна вялікую колькасць недахопаў, звязаных перш за ўсё з нізкай выканаўчай дысцыплінай. Так, згодна з афіцыйным заключэннем, на момант праверкі не праводзіўся радыёметрычны кантроль субпрадуктаў, былі парушаныя тэрміны і ўмовы захоўвання мяса. Пасля разгрузкі аўтамашыны ў каўбасным цэху камбіната кааператыўнай прамысловасці раёна было ўстаноўлена, што больш за 1,5 тоны дастаўленай ялавічыны не адпавядаюць патрабаванням нарматыўных дакументаў па якасці апрацоўкі. Аналагічныя неадпаведнасці патрабаванням мелі 300 кілаграмаў свініны. У выніку, усё гэтае мяса пры прыёмцы ў каўбасны цэх было забракавана. Паводле слоў работнікаў КДК, цяпер яно можа быць выкарыстана толькі ў якасці корму ў зверагаспадарках.

Не адпавядала патрабаванням дзеючых нарматыўных дакументаў і мяса, якое паступае з жывёлабойнай пляцоўкі для перапрацоўкі ў каўбасны цэх камбіната кааператыўнай прамысловасці Бялыніцкага райспажыўсаюза. Тут да адміністрацыйнай адказнасці прыцягнутыя тры адказныя работнікі.

Канстанцін УВАРАЎ.

Национальный банк Республики Беларусь ввел в обращение расчетный билет достоинством 5.000.000 рублей образца 1999 года.

Сюжет основного изображения лицевой стороны банкноты — здание Дворца спорта в Минске.

На снимке: *новая банкнота 5.000.000.*

Фото IREX/ProMedia.

Стоп-кадр

Этот кадр сделан на митинге патриотических сил в поддержку усилий Лукашенко по созданию союзного государства. С портретами Александра Григорьевича здесь, в основном, стояли одни старики.

Они надрываются на подобных митингах, выкрикивая очередные проклятия тем, кто "мешает президенту сделать жизнь лучше". Говорят, переживают за будущее своих детей и внуков...

Старики ни за что не хотят понимать, что как раз-таки их внуки и дети выбрали иной путь. Старшее поколение сложно в этом убедить... Как, впрочем, и сложно разобраться в истинных мотивах поведения некоторых стариков...

Фото IREX/ProMedia.

Цяпер прыйдзецца выкласці 60 тысяч рублёў за 1 км прабегу

Загадам Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі верхні межавы ўзровень тарыфу за прадастаўленне паслуг легкавымі аўтамабілямі-таксі зацверджаны ў памеры 60 тысяч рублёў за 1 км прабегу, што на 20 тысяч рублёў больш за той, што дзейнічаў дагэтуль. Верхняя мяжа за 1 гадзіну прастою ў кліента зараз больш на 200 тысяч і складзе 600 тысяч рублёў; за кожную паездку (пры ўключэнні таксометра) звыш аплаты за прабег і прастой плата навялічыцца на 20 тысяч — да 60 тысяч рублёў. Як адзначаецца ў загадзе Мінтранса, дадзенае рашэнне абумоўлена "ростам цэн на прадукцыю вытворча-тэхнічнага прызначэння і паліўна-энергетычныя рэсурсы". Нагадаем, што апошні раз межавы ўзровень тарыфаў на перавозкі легкавымі аўтамабілямі-таксі павышаўся ў ліпені бягучага года з 30 да 40 тысяч рублёў.

Аляксей АРЭШКА.

Русіфікацыя: міф ці рэальнасць?

(Працяг. Пачатак на 1-й стар.)

Не дзеля аб'ектыўнасці выкарыстоўваў веды, якія здабыў падчас вучобы ў Маскоўскім універсітэце і за час працы, рускі мовазнаўца акадэмік Аляксей Сабалеўскі. Пераконвае ў гэтым яго наступнае сцвярджэнне: "Калі мы возьмем усю масу вялікарускіх гаворак (з уключэннем сюды і беларускіх, таму што беларуская гаворка ёсць, зразумела, частка вялікарускай гаворкі), і параўнаем іх з усёй масаю маларускіх гаворак, то грунтоўнае параўнанне асаблівасцей тых і другіх не дае нам падставы бачыць у кожнай групе асаблівую самастойную мову"[10]. Сёння даказаць памылковасць такога погляду не складзе асаблівай цяжкасці нават для студэнта першага курса філалагічнага факультэта...

Бадай, не меў сабе роўных у тэарэтычным абгрунтаванні неабходнасці далейшага паглыблення русіфікацыі ў нацыянальных раёнах Расіі прафесар П.Кавалеўскі, шырокую вядомасць якому прынесла кніга "Национализм и национальное воспитание в России в двух частях". У 1912 годзе яна ўжо з'явілася на свет як трэцяе, дапоўненае выданне. Ён настойліва пераконваў улады і грамадства ў тым, што "мова ў школе, у судзе, у дзяржаўных і справавых зносінах у Рускай дзяржаве павінна быць **безумоўна і непахісна рускай.** Гэта мова пануючай дзяржаўнай нацыі, і гэтую мову павінны ведаць усе супадпарадкаваныя народы. Гэты пункт вельмі вялікай важнасці і ўступак тут не павінна быць аніякіх.

(...) выкладанне ва ўсіх школах павінна абавязкова весціся на рускай мове" (с.357—359).

Такія парады і такая падтрымка палітыкі русіфікацыі вельмі па душы былі дзяржаве. Яна няўхільна працавала над тым, каб гэтыя "высакародныя ідэі" станавіліся рэальнасцю. Не толькі ў межах славянскіх губерняў Расійскай імперыі, але практычна і ва ўсіх яе нацыянальных рэгіёнах панаванне рускай мовы ў эканамічным, грамадска-палітычным жыцці, а галоўнае — у адукацыі рабілася фактам неаспрэчным. Аднак палітыкі, вучоныя афіцыйнага толку аж да самых кастрычніцкіх падзей 1917 г. нястомна заклікалі дзяржаву не аслабляць сваю ўвагу да далейшага ўмацавання пазіцый рускай мовы.

Як толькі маглі, утойвалі ад народаў праўду аб іх нацыянальнай гісторыі. Пашырэнне тэрыторыі Расійскай імперыі за кошт анексіі чужых тэрыторый выдавалася як прагрэсіўны акт для іх насельніцтва. Асабліва шырока распаўсюджваўся такі міф у дачыненні да нашага краю. У Расіі заўсёды былі гісторыкі, якія не стамляліся сцвярджаць аб спрадвечным імкненні беларускага народа жыць у адной дзяржаве з рускімі, у што, думаю, нават не верылі самі расійскія імператары. Каб усё было так, як хацелася гэтым гісторыкам, не існавала б патрэбы ствараць у 1832 годзе "Асобага камітэта па справах заходніх губерняў", у склад якіх уваходзіла ўся тэрыторыя Беларусі. У мэтах надзейнага ўтрымання яе сюды пачалі планамерна перасяляць рускіх дваран і казённых сялян. У паасобныя гады XIX ст. у беларускіх губернях дыслакавалася да 200 тысяч рускіх вайскоўцаў. У іх абавязкі ўваходзіла не толькі абарона заходніх межаў Расійскай імперыі, але і намер не дапусціць нацыянальна-вызваленчага руху на Беларусі, падобнага на паўстанне 1863—1864 гадоў.

Пазней фальсіфікацыям рускіх гісторыкаў дасць справядлівую ацэнку вядомы дзяржаўны дзеяч, старшыня Цэнтральнага выканаўчага камітэта БССР Аляксандр Чарвякоў: **"Усё тое, што так ці інакш гаварыла аб былой гісторыі Беларусі, што так ці інакш магло напамінаць, што Беларусь не ёсць Расія — усё гэта нішчылася, праследавалася, выпальвалася агнём ды жалезам"**[11].

Зараз адбываецца адыход ад такіх поглядаў. Сённяшнія палітыкі і заангажаваныя сучаснымі ўладамі вучоныя, каб зняць усе перашкоды на шляху інкарпарацыі Беларусі ў склад Расіі, не любяць згадваць аб фактах непрыязных адносін, выкліканых правядзеннем урадам апошняй дыскрымінацыйнага курсу ў дачыненні да беларусаў, адмаўляюць усялякія нацыянальныя адрозненні паміж імі і рускімі, не прызнаюць нават з'явы самой русіфікацыі. Але, каб не было на самай справе мэтанакіраванай палітыкі русіфікацыі, згаданы вышэй рускі дзяржаўны дзеяч і вучоны Павел Мілюкоў не параўноўваў бы Расійскую імперыю "з этнаграфічным музеем, у якім... адміралі і канчаткова асімілёўваліся рэшткі народнасцяў — а іх налічвалася каля 100, — якія бралі ўдзел у гістарычным працэсе на Усходне-Еўрапейскай раўніне"[12].

Нацыянальна-спецыфічнае Беларускага краю нішчылася не толькі праз мэтанакіраванае ўкараненне тут рускіх культурна-моўных стандартаў, сістэмы народнай адукацыі. Яго насельніцтву ўвесь час навязвалася расійская форма ладу жыцця. Што чакала Беларусь з усходу ў час, калі пасля задушэння паўстання 1863—1864 гадоў пачаў спадаць польскі ўплыў на яе, вельмі добра паказаў А.Цьвікевіч: "Ішла Расія па чыгунках, па незлічоных станцыях, што аселі па Беларусі на самых неспадзяваных месцах, ішла паравозамі і вагонамі, у асобе машыністаў, кандуктараў, інжынераў і падрадчыкаў з кукардамі і форменнымі гузікамі; ішла па судах, па казённых палатах і ўсіх гарадзкіх установах; ішла па паліцыі, па валасных кіраўніцтвах; перавальвалася ў сотнях тысяч пудоў грузаў, што наплывалі ў край чыгункай, ракой і шашой; насоўвалася ў вялізным звароце гандлю ў банках, у банкірскіх канторах; ішла па пошце; наварачвалася сотнямі воінскіх цягнікоў, нагружаных салдатамі з гармонікамі, з заліхвацкімі чужымі песнямі, замацоўвалася ў дывізіённых штабах, у велізарнейшых інтэнданцкіх складах і вайсковых кашарах, дзякуючы якім Беларусь абарачвалася ў нейкую бясконцую крэпасць; урэшце — пачала ўсё больш і больш націскаць па царквах, школах, кнігах.

...Тое, што на працягу цэлага стагоддзя было не пад сілу імператарскаму расійскаму ўраду з яго крывавым дэспатычным рэжымам, — ператварэнне Беларусі з польскага краю ў край "истинно-русский", — тое бяскроўна і без шуму пачаў рабіць расійскі капітал з яго фабрыкамі, заводамі і канторамі"[13].

Найвялікшая наша трагедыя заключаецца ў тым, што накшталт паланізацыі і русіфікацыя дарэвалюцыйных часоў ахапіла насельніцтва не якой-небудзь перыферыйнай часткі беларускіх земляў на сумежжы з Расіяй, хаця акурат тут найбольш інтэнсіўна праходзілі асіміляцыйныя працэсы, а спрэс усю тэрыторыю Бацькаўшчыны; што накшталт паланізацыі і русіфікацыя займалася этнічнай пераплаўкай не якіх-небудзь "адкідаў грамадства", а самай элітарнай катэгорыі беларускай нацыі — інтэлігенцыі. Калі ва ўсіх цывілізаваных народаў апошняя з'яўлялася іх сапраўдным павадыром, актыўным носьбітам культурна-моўных традыцый, у нас яна ў пераважнай большасці жыла паводле рускіх нацыянальна-духоўных стандартаў.

Такая дэнацыяналізаваная інтэлігенцыя фарміравалася не толькі за кошт выпускнікоў рускамоўных гімназій і семінарый. У яе паступова пераўтвараліся, працуючы ў рускамоўных установах, мясцовай адміністрацыі, судах і г.д., і тыя адукаваныя колы беларускага народа, што раней паспелі адарвацца ад яго і засвоіць польскую культуру і мову. Цяпер жа ім усе гэтыя запазычаныя ў палякаў духоўныя каштоўнасці патрэбна было згодна з родам прафесійных заняткаў мяняць на рускія адпаведнікі. Усё, што давялося перажываць беларусам ад дзяржаўнай палітыкі русіфікацыі да кастрычніка 1917 года, нельга назваць іншымі словамі, як нацыянальная катастрофа. Ад гэтай злыбяды не збіраліся ратаваць нас і тыя, што прыйшлі да ўлады ў выніку кастрычніцкага перавароту.

1. **Наша слова. 1997. 13—19 лютага.**
2. **Ратч Василий. Сведения о польском мятеже 1863 года в Северо-Западной России. Т.I. Вильна. 1867. С.255, 260.**
3. **Цытавана па кн.: Ігнатоўскі У. Гісторыя Беларусі ў XIX і ў пачатку XX сталецця. Трэцяе выданне. Мн., 1927. С.150.**
4. **Коялович М.О. История русского самопознания по историческим памятникам и научным сочинениям. СПб. 1884. С.134.**
5. **Коялович М.О. Чтения по истории Западной России. СПб. 1884. С.19, 20.**
6. **Цытавана па час. "Бальшавік Беларусі". 1931, №2. С.26.**
7. **Коялович М. Поездка в Западную Россию//Церковный Вестник. 1886. №49. С.788.**
8. **Бакунин Михаил. Избранные сочинения. Т.III. П.—М., 1920. С.89.**
9. **Там жа.**
10. **"Народная воля" в документах и воспоминаниях. М., 1930. С.222.**
11. **Милюков П.Н. Национальный вопрос. Берлин, 1925. С.159.**
12. **Соболевский А.И. Лекции по истории русского языка. Изд.4-е. М., 1907. С.2.**
13. **Парэчын Г. Ідэя беларускае дзяржаўнасці перад утварэннем Савецкае Беларусі//Запіскі аддзелу гуманітарных навук. Працы катэдры сучаснага права. Т.1. Мн., 1929. С.1.**
14. **Милюков П.И. Национальный вопрос. С.150.**
15. **Цьвікевіч А. "Западно-русская" школа і яе прадстаўнікі //Полымя. 1928. №7. С.132.**

(Заканчэнне будзе.)

СПЕЦВЫПУСК №8

Мы женщины

Коротко

Из доклада ООН о развитии человека за 1999 год

Семьи, страны и корпорации пользуются услугами по уходу, предоставляемыми в основном женщинам бесплатно или почти бесплатно.

Доля занимаемых женщинами мест в парламентах составляет 30% только в пяти странах. В 31 стране на них приходится менее 5%.

Новае выданне

“Жаночы погляд”

Гэтым летам убачыла свет першая ў Рэспубліцы Беларусь грамадска-палітычная газета для жанчын “Жаночы погляд”, якую заснаваў Беларускі жаночы інфармацыйна-каардынацыйны цэнтр. “Не шукайце на яе старонках рэцэпты смачных страў альбо выкрайкі моднага адзення. Мы не будзем рэкламаваць амаладжальныя сродкі,— гаворыць Святлана БЯСТУЖАВА, кіраўнік Беларускага жаночага інфармацыйна-каардынацыйнага цэнтра. — Наша мэта іншая — зрабіць першую ў краіне газету жаночай самасвядомасці. Мы будзем разам з вамі разбірацца ў складаных асаблівасцях сённяшняга жыцця.

Няхай трэцяе тысячагоддзе стане стагоддзем жанчын: разумных, пісьменных, актыўных, упэўненых у сабе, якія маюць высокі грамадска-палітычны статус. Жанчыны сёння складаюць большасць насельніцтва Беларусі. Гэта вялікая сіла, здольная ўплываць на ўсе працэсы ў грамадстве і дзяржаве".

Газета “Жаночы погляд” выходзіць два разы на месяц.

Ганна СОУСЬ.

Далікатная праблема

“Вы першая пытаецеся пра гэтыя пракладкі...”

З даволі далікатнай праблемай сутыкнулася гэтым летам адна мая знаёмая. Прыехала яна аднойчы пагасціць на тыдзень да сяброў на дачу ў Вязынку. Дзень за днём прайшлі хутка, не паспела і заўважыць. І тут нечакана здарылася тое, што спрадвеку раз у месяц адбываецца з кожнай нармальнай жанчынай... Карацей кажучы, ёй тэрмінова спатрэбіліся гігіенічныя сродкі, нешта накшталт “Тампакса” ці “Олвэйса”. Простая справа, здавалася б. Толькі не за трыццаць кіламетраў ад Мінска. Яна наведала дзве вясковыя крамы ў Вязынцы, потым дзве крамы на станцыі “Радашковічы”, дзе і спрабавала набыць гэтыя неабходныя кожнай жанчыне рэчы. Але безвынікова... “У нас гэтага не бывае, — адказвалі прадаўцы. — Вы першая пытаецеся пра гэтыя пракладкі...”.

Гумавыя боты ў гэтых крамах былі. Гарэлка і сала — гэты абавязковы атрыбут вясковага магазіна, а таксама сукенкі і цукеркі. А вось самыя неабходныя для жанчын рэчы, здавалася б, тут чамусьці не карысталіся попытам...

“Цікава, а як жа вырашаюць свае фізіялагічныя праблемы вясковыя жанчыны? — здзіўлялася знаёмая. — Як і шмат гадоў таму, карыстаюцца ватай ці анучкамі?..”

Ганна ЗАЙЦАВА.

Нямы крык

Людзі крычаць. Па розных прычынах. Ад болю. Ад страху. Але некаторыя крычаць ад безнадзейнасці. Ад таго, што нічога не могуць сказаць...

На Беларусі з траіх дзяцей дваіх забіваюць... З 1993 года ў нашай краіне смяротнасць большая за нараджальнасць...

Навукоўцы гавораць, што пры захаванні такой сітуацыі праз стагоддзе на Зямлі можа не застацца ніводнага беларуса...

Прычына ўсяго гэтага — АБОРТ.

“Гэта Вы ўжо перабольшваеце. І ніякім забойствам аборт не з'яўляецца. Гэта — усяго штучнае перарыванне цяжарнасці. Увогуле, аборт, зроблены ў раннім тэрміне, — звычайная аперацыя. Зародак яшчэ не сфарміраваўся і не з'яўляецца сапраўдным чалавекам. Ён — зародак, эмбрыён. Разумееце — эмбрыён?!”

Адзін з заснавальнікаў Нацыянальнай Лігі абароны права на аборт Бернард Натасон гаворыць: “Некалькі гадоў таму я ўзначальваў самую буйную ў Амерыцы клініку-абартарый. На мне ляжыць 75.000 абортаў. Але мае погляды на штучнае перарыванне цяжарнасці карэнным чынам змяніліся дзякуючы вялікаму тэхналагічнаму прагрэсу. Гэта даследаванні з дапамогай ультрагука, кардыяграфіі, фітаскапіі. З іх дапамогай кожны можа пераканацца, што яшчэ ненароджанае дзіця — ужо сапраўдны чалавек...”.

З дапамогай апошніх тэхнічных дасягненняў высветленыя этапы развіцця зародка. Вось асноўныя з іх. Па-першае, зігота (першая клетка) утрымлівае 46 чалавечых храмасом. У ёй ёсць інфармацыя пра будучае развіццё дзіцяці: пол, тып нервовай сістэмы, адбіткі пальцаў, колер вачэй, валасоў і шмат чаго іншага. Гэта — чалавек! Бо такія дадзеныя ў яго застануцца на ўсё жыццё. Ужо на 19 дзень (!!!) пачынае развівацца сэрца.

З дапамогай ультрагука можна пачуць яго біццё, хаця зародак не дасягнуў яшчэ 2—4 міліметраў! У гэты ж час пачынае развівацца мозг дзіцяці. Праз 4 тыдні сэрца пампуе кроў да нырак і галоўнай артэрыі. Ужо ёсць пазваночнік! Пачынаюць развівацца канечнасці. І ўжо да 8-га тыдня (!) дзіця сфарміраванае, закладзены ўсе органы...

У дакументальным фільме Д.Натасона дэманструецца аборт, зроблены на 12-м тыдні. Здымкі праводзяцца з дапамогай сучаснай медыцынскай апаратуры. На экране бачна, як маленькі чалавечак ва ўлонні маці адчайна змагаецца за сваё жыццё. Ён адштурхоўвае страшныя металічныя інструменты, якімі ўрач збіраецца яго забіць. Сэрца ненароджанага дзіцяці робіць 200 удараў ў хвіліну. Калі ж яно адчувае, што выратавання няма, шырока адкрывае роцік. Дзіця крычыць...

Без каментрарыяў...

Сёння навукоўцы гавораць, што так званы “эмбрыён” — гэта чалавек. Тады аборт — гэта забойства. Тады маці і ўрач — ЗАБОЙЦЫ! Трэба ж хоць калі-небудзь назваць рэчы сваімі імёнамі...

“Чаму ж тады пра аборт так падрабязна не гавораць урачы, якія іх робяць?” — спытаеце Вы. Задайце ў наступны раз гэтае пытанне самому ўрачу. А яшчэ спытайце пра наступствы абортаў, пра якія звычайна сціпла замоўчваецца. Гэта ж нонсенс: плаціць грошы за тое, каб цябе пакалечылі. Я думаю, Вам будзе цікава даведацца пра наступствы абортаў. А гэта :

— магчымая бясплоднасць;

— пагоршанае ўнутрычэраўнае развіццё наступных дзяцей з-за непазбежных змен у жаночых органах, выкліканых папярэднім абортам. Гэта адмоўна адбіваецца на далейшым фізічным і псіхічным развіцці дзіцяці. І наяўнасць змен у палавых органах жанчыны не залежыць ад прафесіяналізму і вопыту ўрача. Справа ў тым, што аборт робіцца ўсляпую, навобмацак, металічнымі інструментамі;

— павышаная магчымасць інфекцыйных захворванняў пры наступных цяжарнасцях.

І ўвогуле, проста статыстыка Міністэрства аховы здароўя: кожны год на Беларусі 1.500—2.000 жаданых цяжарнасцяў заканчваюцца нараджэннем мёртвага дзіцяці ці яго смерцю неўзабаве пасля нараджэння. Даследаванні паказалі, што ў 80% (!) выпадкаў гэта звязана з папярэднімі абортамі...

Гэтае наступства суха называюць “псіхічнымі расстройствамі”, але тут дарэчы будзе шчырая споведзь:

“Я выйшла замуж і нарадзіла першае дзіця ў 20 гадоў. І калі зацяжарыла ў другі раз, вырашыла, з ухвалення ўсіх, што гэтае дзіця мне не патрэбна, і зрабіла аборт. З цягам часу — наступны. Я не магла зразумець, чаму пасля абортаў мне хацелася выць, чаму з'явілася нянавісць да мужа. Паступова гэтыя перажыванні сцерліся з памяці. Але наступствы не прымусілі сябе доўга чакаць. З мужам мы разышліся, я пачала курыць, піць і шукаць сабе "новага" мужа, некалькі разоў ледзь не памерла, былы муж загінуў...

Праз нейкі час я пакаялася ў сваіх грахах перад Богам. Асабліва ў тым, што забіла сваіх ненароджаных дзяцей. Бог дараваў мне...".

Андрусь ЛАТЫШЭВІЧ.

Стиль

Осенний гардеробчик

Именно сейчас белорусские барышни впадают в состояние особой задумчивости. Перебирая свой гардероб, они с особым пристрастием начинают жаловаться мужу, что на дворе — осень, а носить, несмотря на забитый шкаф, нечего. Модельеры, стилисты и дизайнеры утверждают, что:

** Хит сезона — капюшоны. И не только на воскресших из 80-х годов куртках, но даже на вечерних длинных платьях, имеющих декольте и на груди, и на спине (платье вообще держится только благодаря капюшону).*

** Длина — макси. Или чуть ниже колен. Темные юбки, светлые блузы: женщина 40-х плюс женщина 80-х — вот вам и дама нынешней осени. Во всяком случае, именно такой ее представляет себе Ив Сен Лоран.*

** Синие классические джинсы. В обтяжку, чтобы вздохнуть тяжело было.*

** И как это ни парадоксально, под джинсами, на ногах — тонкая шпилька. Хотя еще совсем недавно говорили, что джинсы со шпилькой — верх пошлости.*

** Цвет хаки и многочисленные накладные карманы благодаря второму дыханию стиля “милитари” еще будут на плаву. Однако сюда добавятся майки и платья песочно-зеленых тонов с “картинами” джунглей или дизайном известных компьютерных игр (подобное платье от Иссей Мияки оценивается в 400 долларов). Но в специальных мастерских вы можете за чисто символическую сумму “перевести” ваши любимые фотографии на белоснежные майки и платья.*

** Стиль “сити” (для города) осенью будет отличаться минимализмом: все кнопочки-застежечки-пуговички-замочки прячьте вовнутрь. Женщина-сити конца 90-х — это юбка-трапеция, вязаная или кожаная сумка, блуза-"крестьянка" и обувь на танкетке.*

** Снова входят в моду вышивка и кружева. Если со времен оных у вас сохранились бабушкины воротнички, связанные на коклюшках, или блузы, разукрашенные “крестиком”, вам несказанно повезло.*

** Большой нюанс сезона — ажурные чулки-колготки. Если вам будут фыркать в спину псевдомодные дамочки, разворачивайтесь и плюйте им в лицо: их туфли на огромных каблуках и бриджи безнадежно устарели. Ажурные чулки — вот что видит этой осенью на женщинах Кристиан Лакруа. А уж он-то толк в своем деле знает.*

** И отдавайте детям для кукол деревянную бижутерию. Прошло ее время.*

** Добавьте ко всему этому еще очечки. И минимум косметики. И это все будет comme il faut (как нужно).*

** Косметика не оставляет в будущем сезоне никаких шансов на то, чтобы выглядеть вапм, секси или новогодней елкой. Лицо выбеляется. Глаза за счет отсутствия теней, карандаша и туши — исчезают. Остаются только губы. И те натуральных бледных оттенков, но с добавлением блеска. И еще один вариант: когда все лицо “мейкапируется” одним оттенком — тени желтые, пудра золотистая, помада в тон теней и все в таком духе.*

** Вместо кожи — замша. Вместо норки — крашеный кролик. Очень простые, но в то же время оригинальные сумки и шляпки. Вот она, осень-99.*

Вика САРЫКИНА, Париж.

Части тела

Плечо

Плечо... Округлое, покатое, роскошное плечо, как у Наталии Гончаровой, или же приподнятое, мускулистое, острое плечо современной девушки спортивного типа. Сколько женских плечиков обнажило в эти месяцы жаркое лето! Загорелых и молочно-белых, упругих и расплывчато-дряблых, веснушчатых или с соблазнительными родинками.

У одной женщины плечо сильно напряжено и опущено вниз от тяжелой сумки — ежедневной спутницы домохозяйки. У молоденькой девчушки плечо натирает тонкий ремешок от модной сумочки. Игривую красотку нежно обнимает за изящное плечико влюбленный кавалер. Вот идет пожилая женщина — ее плечи скорбно опущены. Тяжелая ноша не в ее руках, а на сердце. А эта энергичная дама уверенно расталкивает людей своими здоровыми плечами в переполненном автобусе. У другой прикорнул на плече уставший подвыпивший муженек. На гладкое обнаженное плечико молодой красотки украдкой любуется солидный мужчина средних лет...

Одну из героинь рассказа О.Генри “Третий ингредиент” писатель назвал Плечом. Она была как бы создана для того, чтобы кто-то мог поплакаться у нее на плече. Наверное, не ошибусь, сказав, что большинство белорусских женщин подходят под это определение. На их плечах — дом, заботы о муже, детях, родных. За “широкими” плечами наших дам многие представители “мужеского пола” укрываются от стольких забот! А ведь женские плечи так тяжело расправить от тяжелых сумок. Плечи белорусских женщин всегда готовы принять склоненные, повинившиеся головы. Ведь прислонившись к теплому и мягкому плечу, так сладко утирать слезы... И, к сожалению, такое понятие, как “хрупкое женское плечо”, постепенно уходит в небытие.

Закончилось жаркое лето, и наши женщины скоро спрячут под длинные рукава теплой одежды свои прекрасные плечи. Ловите последние мгновения, мужчины, и помните, что женские плечи созданы для восхищения, преклонения и поцелуев...

Анна СОУСЬ.

Меркаванне

“Не варта марнаваць жыццё на лаянкі, перажыванні і стрэсы...”

Сумна, але факт: сёння большасць нашых суграмадзян не жывуць, а выжываюць... І ў гэтай крызіснай сітуацыі найбольш цяжка, лічу, жанчыне. На яе плячах ляжыць асноўны цяжар будзённага жыцця: гатаваць, прыбіраць, гадаваць дзяцей... І гэта не лічачы асноўнай працы. А яшчэ гэтае безграшоўе! Ідзеш у краму за прадуктамі і заўсёды імкнешся на чымсьці зэканоміць, каб засталося дзецям на бананы.

Вось у такой складанай сітуацыі дэпрэсія і стрэсы робяцца нармальнай з'явай. І часта забываеш, хто ты і як цябе завуць. І хочацца ўсё кінуць і збегчы куды-небудзь на край свету. Але варта толькі паглядзець у шчырыя вочкі маленькай дачушкі, як забываеш пра ўсе складанасці і даеш сабе ўстаноўку “жыць і не вешаць нос”.

Вось прыкладна так я адчувала сябе год таму. Жыццё здавалася шэрым і нецікавым. Злосць, апатыя, агрэсія — усё гэта ад праклятага быту і нізкай зарплаты. Едзеш раніцай у тралейбусе, абавязкова хто-небудзь на нагу наступіць, аблае... Мімаволі і сама заражаешся гэтай агрэсіяй, і дзень праходзіць марна. Шчыра кажучы, я адчувала сябе не жанчынай, а нейкай істотай. Перастала за сабой сачыць. Пачала сварыцца з мужам і дзецьмі. І гэта працягвалася да тых часоў, пакуль муж не паставіў мне ўльтыматум. Я разумела, што трэба тэрмінова штосьці мяняць. І ў першую чаргу мяняць у сабе.

Я шмат думала, шмат аналізавала. І паступова прыйшла да высновы: нельга траціць жыццё — гэты найвялікшы скарб — на лаянкі, перажыванні і стрэсы. Так, цяжкае становішча ў краіне. Так, зарабляем мы пакуль што не па-еўрапейску. Але ці ж гэта прычына ставіць на сабе крыж, азлобліваца, псаваць адносіны з роднымі людзьмі? Ніколі не трэба забываць, што мы — жанчыны! Мы — захавальніцы хатняга ачагу, мудрыя, пяшчотныя і любячыя. І што нам тыя беды! Галоўнае, не губляць веру ў сябе і захоўваць цяпло ў сваім маленькім мікрасвеце, сваёй сям'і, дзе няма месца ні злосці, ні крыўдам, ні цемры...

Аліна ЛАГУНОВІЧ, 35 гадоў, Мінск.

Женская история Оксаны Пушкиной

Ее передачу “Женские истории” смотрят тысячи женщин. И, наверное, всем небезынтересно узнать, откуда и как появилась на ОРТ эта передача и ее автор и ведущая Оксана Пушкина.

— Когда я начала делать “Женские истории”, в них никто не верил, — рассказывает Оксана Пушкина. — Передачу эту я выбивала. Хотя, вообще-то, в Москву из Сан-Франциско приехала совсем за другим. Да, я прожила в Сан-Франциско четыре года, в квартире с видом на мост “Золотые ворота”. И на втором году пребывания там познакомилась с Ириной Родниной...

Нет, лучше — все с самого начала. В 1983 году, будучи студенткой четвертого курса журфака ЛГУ, я совершенно случайно попала на практику к своему будущему мужу. Случайно, потому что в планах была Москва, где моя мама работала корреспондентом программы “Время”. И вдруг я посмотрела телевизионный фильм “Дети раздоров”. И всю картину проплакала. Помните, Динара Асанова и Владислав Коновалов получили за него первое место на фестивале телевизионных программ. А проплакала потому, что мои родители тоже в тот момент разводились. И, как мальчика в том фильме, меня делили. В конце фильма сообщалось о планах на вторую и третью серии про детей, переживших развод родителей в более позднем возрасте.

Я в жизни никуда не писала. Но тут решилась. Где-то через месяц я появилась в кабинете Коновалова в короткой юбке и с пачкой “Мальборо” в руках...

Так попала я к Коновалову. И он меня загрузил работой. Любовь началась год спустя. Я даже не предполагала, что могу выйти за него замуж. Тогда он был женат. Такая неприступная стена, к которой все боялись подступиться. Да-да, это я разрушила его семью. И за это рассчиталась впоследствии. Он меня старше на 20 лет.

...Начали мы жить вместе. Нищета была жуткая, потому что ко мне он пришел даже без чемодана — все оставил жене.

Ребенка я не рожала долго. У меня были две попытки, но они закончились выкидышами, что, очевидно, было следствием нашей напряженной жизни. За 10 дней до того, как родить Темку, я упала и сломала копчик. И с этого начались все мои дальнейшие проблемы в жизни. Ребенка я сохранила. Рожала его сама. И при родах у меня копчик доломался. Когда очнулась, то не чувствовала ног до пояса. Плюс послеродовый психоз...

Я год лежала на досках. Полдня — на досках, полдня — в гамаке. Вообще не ходила. И кормила ребенка. Есть, конечно, надо было много. Когда я встала, то весила 92 килограмма. И началась годовая борьба с весом. Похудев на 20 килограммов, я решила вернуться к работе и начала цикл передач “Госпожа удача”. Там были и Лайма, и жена Шеварднадзе, и Юдашкин. То есть я делала практически то же самое, что сейчас, только мы рассуждали на тему, как важно в этой жизни не пропустить миг удачи, свой шанс. В редакции эти программы забраковали.

До 1993 года я выходила на первом канале. Но потом, в силу причин административно-личного порядка, мне пришлось уйти.

Как раз в это время американцы организовали в Питере новый канал и подбирали человека, который мог бы делать материалы и сюда, и туда. Я им подходила, и меня отправили на подготовку в Америку на три месяца. Первое время я делала программы о наших эмигрантах, которые неплохо устроились. Учила язык. Ребенка сразу определила в хорошую школу. В итоге задержалась в Америке на четыре года. Сделала за это время несколько программ-портретов. Там были и Ира Роднина, и Илья Резник, и Миша Шуфутинский.

Муж приезжал к нам раз в месяц — он работал в Питере и в то время уже занимался бизнесом. У меня началась булимия — поглощение пищи из-за нервного стресса. Я вновь набрала вес.

Но нет худа без добра, я стала серьезно заниматься фитнесом. С тех пор пропагандирую один из основных девизов фитнеса: “В здоровом теле — здоровый дух!”

Потом встретилась и подружилась с Ирой Родниной. И у нее тогда была тяжелая жизненная ситуация, и у меня. Быть просто женой я не привыкла.

А с Родниной мы мечтали, как вернемся, что сделаем... И сделали! “Ледовый дом Ирины Родниной”. Проект его строительства уже полностью разработан и одобрен Лужковым. Кстати, в Москву после трехлетнего отсутствия я приехала “на разведку” с идеей именно этого проекта. Пришла к Любимову, рассказала ему про Роднину, про то, как ей трудно, как она хочет вернуться. “Да-да, Ире надо помочь, — сказал он. — Кстати, будешь по всяким кабинетам мотаться, возьми с собой камеру, снимешь об этом фильм”. И я взяла. У дверей этих кабинетов я просиживала по восемь часов, но они все-таки открывались. Когда-то — с помощью имени Иры, когда-то — за счет моей напористости. В итоге вышел фильм “Возвращение Ирины Родниной” в спецвыпуске “Взгляда”. И Любимов, поняв, что я женщина пробивная, спросил: “Как ты думаешь, чего не хватает на телевидении?” И я ответила: “Нет хороших программ для женщин”.

Любимов сказал, что для того чтобы прижиться в “ВИДе”, я должна им очень многое продемонстрировать. Потому что таковы правила игры: ты — чужой, какой бы ни был у тебя опыт за плечами. И мне пришлось запихнуть свое самолюбие подальше. Многому в этом смысле меня научила Америка. У меня нет такого: ой, я не смогу... Я не говорю, что могу сделать все, но обязательно пытаюсь. И, видимо, в этот момент завожусь. Например, когда я снимала Пугачеву для женской истории Кристины, она мне восемь раз отказывала. Но каждый отказ вызывал еще больший азарт. Целый месяц я вела переговоры с ее знаменитой домоработницей Люсей. И наконец Люся в меня поверила и убедила Аллу Борисовну подойти к телефону. Вообще, я приобрела такое ощущение, что моя профессия — это сфера обслуживания. То есть, если ты приходишь к человеку — это он тебе нужен, поэтому краснеи, потей, выслушивай что угодно, но делай свое дело. Когда я у Пугачевой интервью брала, у меня вся спина была мокрая. Но я понимала, что шесть вопросов мы уже обсудили, и этого мне хватит для того, чтобы сделать тему “мать и дочь”.

Так вот, вначале в меня верил один Любимов, потому что только он знал, как я работаю. Да, мне известно, что ходят слухи о нашей любовной связи. Они ходят давно. С тех пор, как выходит “Взгляд”. В те времена мы с Невзоровым делали в Питере программу “Открытая дверь”, а лучшие сюжеты отсылали во “Взгляд”. Так, собственно, и началось мое сотрудничество с Владом Листьевым, Сашей Любимовым и Димой Захаровым. Да, когда я была на третьем месяце беременности, у нас было десять очень теплых дней. Мы были втроем: Сашка, Димка и я. Я себе ничего лишнего не позволяла, но уж потанцевать, походить по каким-нибудь интересным местам... Правда, однажды я подумала: “А может...” Но потом сказала себе: “Да ты что, как тебе не стыдно, ты — беременная женщина”. Это было десять лет назад.

Если говорить о слухах про мои романтические связи... Когда мы с Родниной начали пробивать строительство этого “Ледового дома”, то начали с Ястржембского. И Сергей Владимирович — он совершенно чудный — так нас принял! И к Лужкову мы попали через него... Так вот, после этого мне в кавалеры приписали его, а Ире — Юмашева. Потому что, если девушки попали, значит, все не просто так! Но мы очень гордимся тем, что не за счет мужчин все это делаем. Вернее, за счет мужчин, но не за счет женских прелестей.

Пробиться на экран трудно. Вот говорят: “Талант себе дорогу пробьет”. Это полная чушь. Шукшин говорил: “Талант — это Божий дар и свинцовая задница”. Вот таким талантом, наверное, я и обладаю. Плюс связи. Я никому не говорю, как они у меня сформировались, потому что сама не знаю. Наверное, благодаря практике маленьких добрых дел: не забыть поздравить с днем рождения, встретить ночью в аэропорту, помочь устроиться в хорошую больницу... Благодаря связям я и пробила эфир. В него очень было тяжело протиснуться, потому что он чрезвычайно плотный. Поэтому мое эфирное время такое непостоянное, только сейчас оно начало выравниваться. Моя программа без всякого промоушена завоевала высокий рейтинг. Сейчас я на третьем месте после “Поля чудес” и “Угадай мелодию” в нашей телекомпании.

...Женщина должна сама что-то собой представлять. И все мои героини доказали это на своих примерах.

Да, я дружу с ними всеми. Иногда мы собираемся вместе. Помогаем друг другу, у нас уже такое братство. И я даже думаю, что из таких вот неформальных объединений должны образоваться партии влиятельных женщин. И женщина-президент должна выйти именно из этого круга.

Записала Наталия СЧАСТЛИВАЯ.

XX век: лица и явления

Мария АРБАТОВА:

“Всякий раз, когда я не даю вытирать о себя ноги, меня называют феминисткой”

(Продолжение, начало в предыдущем выпуске “Мы — женщины”.)

Полмиллиона расстрелянных за криминальные аборты

Все помнят, что западный феминизм возник вокруг женского избирательного права и права на аборты. Феминисток даже называли суфражистками — от французского слова, обозначающего участие в выборах. История абортов в России специфична: смертная казнь за прерывание нежелательной беременности была установлена во второй половине семнадцатого века и отменена Петром I. До 1917 года женщина за аборт наказывалась тюремным заключением, а в 1920 году получила законное право избавиться от ребенка до рождения. Новый запрет Россия ввела одновременно с фашистской Германией. С 1936 по 1955 год за криминальные аборты было осуждено и расстреляно 500.000 врачей и женщин, статистика умалчивает о том, сколько погибло от криминальных абортов.

После заявления советской женщины о том, что “у нас в стране секса нет”, Запад спрашивал: “В таком случае, отчего ваша среднестатистическая женщина делает 8 абортов за жизнь?” Как писала об отечественной контрацепции психолог Наталья Кигай, “каждая любовная встреча становилась чем-то вроде "русской рулетки", только жизнь на карту ставилась не своя”.

Среди феминистских сторонниц абортов никогда не было людей, не понимающих и не познавших ужаса этого мероприятия. Дискуссия с церковью строилась не вокруг понимания, а вокруг клерикальной монополии на истину. Увы, церковь еще периодически добивается закона о запрещении абортов. Подобный опыт недавно был в Польше, где, как и в любой стране, ограничившей право женщины на рождение желанного ребенка, взлетели вверх цифры женской смертности от криминальных абортов, количества детей, сдаваемых в приюты, и детоубийств. Запрет на аборты в сочетании с низкой контрацептивной культурой грубейшим образом нарушает права женщин. Например, главная причина смертности женщин от 15 до 25 лет в Латинской Америке — подпольные аборты.

Статистика утверждает: самые распространенные причины смерти молодых женщин в мире — домашние избиения, изнасилования на улице и в семье, убийства с целью присвоения приданого, ритуальное калечение и половое рабство. Даже в США побои — главная причина физических травм, получаемых женщинами. В Перу 70% жертв зарегистрированных полицией преступлений — женщины и девочки. В Индии 8 из 10 женщин — жертвы домашнего насилия. Во Франции 95% жертв различных преступлений — женщины, половина из них — жертвы мужей и любовников.

Для женщины всего опаснее собственный дом

Для многих женщин самое опасное место — собственный дом, там они подвергаются тому, что международными конвенциями классифицируется как пытки. Огромная часть человечества считает насилие над женщиной культурной нормой и частной проблемой. Консервативные государства, в принципе, хотят распоряжаться телом женщины, лоббируя запрет на аборты и контрацептивное просвещение, на сексуальную свободу, отказываясь защищать женщину от изнасилования, в том числе и собственным мужем.

Логика современного планирования семьи в подобных странах существует как логика исключительно женской физической и моральной ответственности. Все попытки предложения иных механизмов снижения числа абортов — высокого штрафа или тюремного заключения соавторов аборта и т.д. — до сих пор не воспринимаются. Мысль об ответственности мужчины за аборт не внедрена в контекст общественного обсуждения.

Презервативы появились в России с появлением СПИДа, они не были популярны, пока женщина, рискуя физическим и психическим здоровьем, шла на аборт. Они пришли, когда мужчине стало опасно, лишний раз подтверждая разный стандарт по отношению к здоровью мужчины и женщины. Но взрослый постсоветский человек стесняется купить презерватив, учителя не умеют преподавать половое воспитание, родители не готовы обучать детей половой этике. И консервативные силы, борясь со школьной программой полового просвещения, отнимают у юного поколения право на информацию.

Декларируя борьбу с демографической катастрофой, эти силы на деле подталкивают к ней. В настоящий момент в России более четырех миллионов детей живут на улице. В стране в 5 раз увеличилось число заболевших сифилисом, и уже 20% нынешних пар детородного возраста — бесплодны. Среди нынешних подростков специалисты предсказывают бесплодие 50 процентам.

(Окончание следует.)

Поздравляем!

Таджикистан: скоро пик Коммунизма будет переименован

Вчера Республика Таджикистан отметила не только восьмую годовщину со дня провозглашения независимости, но и 1100-летие образования Государства Саманидов. По мнению Поверенного в делах Республики Таджикистан в Республике Беларусь Олима РАХИМОВА, Таджикистан девяностых и начала третьего тысячелетия переживает свое второе возрождение.

"Золотой век" таджикского народа связан с эпохой Саманидов. Саманидское государство образовалось в 875 году. Его основоположником считается Исмаил Самани — дальновидный и образованный политический деятель. Центрами культурной жизни в этот период были такие города Средней Азии, как Бухара, Самарканд, Мерв, Ходжент и многие другие. В эпоху правления династии Саманидов завершилось формирование таджиков в единый народ, окончательно сформировался и получил широкое распространение таджикский литературный язык. В эпоху Саманидов появилась целая плеяда гениев — Авиценна, Рудаки, Фирдоуси и многие другие.

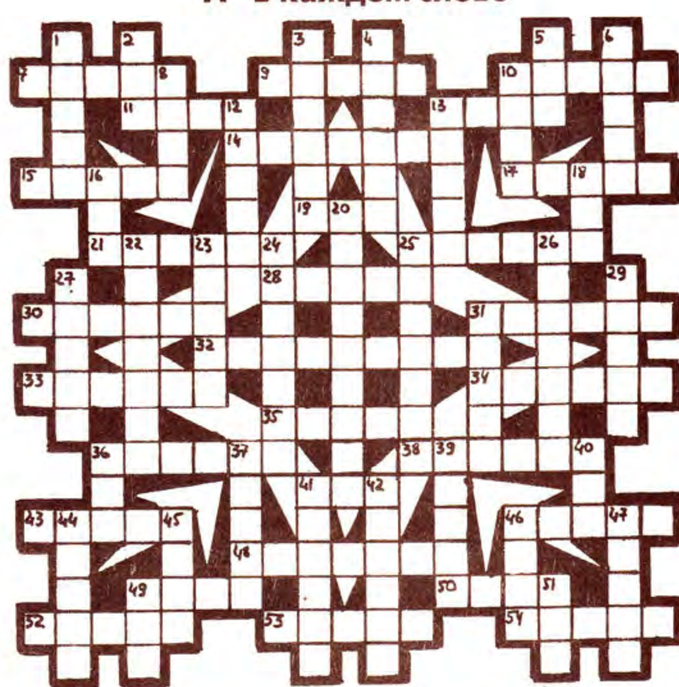
Эпоха Саманидов, как начало Средневосточного Возрождения, имела величайшее значение и для таджикского народа, и для всего обширного культурно-исторического пространства. Как считает Поверенный в делах Республики Таджикистан Олим Рахимов, сейчас Таждикистан переживает свое второе возрождение. Хотя девяностые годы были для Таджикистана очень непростыми. 1992—1993 гг. — гражданская война. С 1993 по 1997 годы шел трудный переговорный процесс, в результате которого 27 июня 1997 года в Москве было подписано соглашение о мире и согласии в Таджикистане. На сегодняшний день часть таждикской оппозиции вошла в правительство и занимает там третью часть, в том числе семнадцать первых мест. Военные силы оппозиции также вошли в правительственные войска. И на сегодняшний момент, как считает Олим Рахимов, "оппозиции в Таджикистане практически нет".

Белорусско-таджикские отношения, по словам Поверенного в делах Таджикистана, сейчас "развиваются по нарастающей". Если в 1996 году товарооборот между нашими странами составлял 15 миллионов долларов, то в 1998 году этот показатель составил уже 20 миллионов долларов. В Таджикистане хорошим спросом пользуются тракторы, мебель, сельскохозяйственная техника белорусского производства, а в Беларусь — таджикский хлопок, алюминий, табак и многое другое.

Вскоре в Таджикистане состоится достаточно символическое событие — на Памире готовится очередное восхождение на пик Коммунизма, в результате которого знаменитая вершина будет переименована. Самая высокая вершина на территории бывшего Союза будет называться пиком Самани.

Анна СОУСЬ.

Кроссворд
"А" в каждом слове

По горизонтали: 7.Домашняя одежда. 9.Транспортное средство для движения по железной дороге. 10.Начало соревнования. 11.Морское парусное судно. 13.Португальский мореплаватель XV—XVI вв. 14.Повторение начальных частей слов, строк. 15.Плата за перевозку грузов. 17.Сорт вина. 19.Офицерский титул в Османской империи. 21.То, что доставляет радость, наслаждение. 25.Определение состава вещества. 28. Русский живописец, график начала XX в. 30.Футляр для пистолета. 31.Род многолетних декоративных растений. 32.Героиня романа Булгакова. 33.Садовый кустарник. 34.Чаша с раскаленным углем и ладаном. 35.Широкая улица, обсаженная деревьями. 36.В музыке — следование звуков в быстром движении. 38.Город на юге США. 41.Длиннохвостый попугай. 43.Легкая, прозрачная хлопчато-бумажная ткань. 46.Грузопассажирский легковой автомобиль. 48.Крупное музыкальное произведение. 49.Действующий вулкан на Сицилии. 50.Богиня Победы. 52.Марка легковых автомобилей. 53.Государство в Африке. 54.Угнетатель, мучитель.

По вертикали: 1.Ограда, изгородь. 2.Безвольный, зависимый человек. 3.Комната в больнице. 4.Комплект карт. 5.Штат в США. 6.Французский ученый XVIII—XIX вв. 8.Чувство меры. 10.Программа А.Макаревича на ОРТ. 12.Отрицательный электрод. 13.Плотная лента на форменной одежде. 16.Блюдо из кусочков мяса в остром соусе. 18.Агрегатное состояние вещества. 20.Шестистопный стихотворный размер. 22.Утолщенная часть колеса, маховика с отверстием внутри. 23.Ящерица. 24.Способ военных действий на море. 25.Поза классического танца. 26.Озеро на Кольском полуострове. 27.Посуда для вина. 29.Хищная рыба. 31.Палка с просмоленной тканью на конце для освещения. 36.Вещество в газообразном состоянии. 37.Манильская пенька. 39.Веревка с петлей для ловли животных. 40.Широкое женское пальто. 41.Древне-римские и средневековые летописи. 42.Безразличное отношение к окружающему. 44.Отступ в начальной строке текста. 45.Черноморский курорт. 46.Международный договор. 47.Дикий баран. 49.Большой промежуток времени, эпоха. 51.Царство мертвых в греческой мифологии.

Адказы на крыжаванку, надрукаваную 3 верасня

Па гарызанталі: 1.Прыклад. 5.Бал. 6.Аўт. 8.Акрабат. 10.Кран. 12.Арфа. 13.Згода. 17.Бард. 18.Кума. 19.Айва. 20.Тэма. 21.Вінт. 23.Шарж. 24.Друць. 25.Атам. 28.Атол. 30.Авіятар. 33.Рэя. 34.Бра. 35.Кватэра.

Па вертыкалі: 1.Шыфр. 2.Клуб. 3.План. 4.Дата. 5.Бор. 7.Туф. 9.Абоз. 10.Крапіва. 11.Андатра. 13.Рыкашэт. 14.Адмірал. 15.Завод. 16.Атэль. 22.Пуня. 26.Тур. 27.Маяк. 28.Арба. 29.Ода. 31.Імам. 32.Трэк.

Спорт

В Запорожье с мыслями о Сиднее

В ближайшее воскресенье, 12 сентября, мужская сборная Беларуси по гандболу проведет в Запорожье первый из двух матчей нокаут-раунда чемпионата Европы против сборной Украины (повторный поединок — 19.09 в Минске). Победитель этой двухматчевой дуэли получит путевку в Хорватию на финальный турнир ЧЕ-2000.

Как рассказал нам главный тренер команды Александр Каршакевич, к этим ответственным встречам на учебно-тренировочном сборе в Стайках готовились следующие игроки:

вратари — Виталий Фещенко ("Тулуза", Франция), Казимир Котлинский ("Пол-Крес", Польша); полевые игроки — Константин Шароваров ("Андерсторп", Швеция), Иван Бровко (СКА), Андрей Климовец ("Фленсбург-Хандевитт", Германия), Максим Нехайчик (СКА), Михаил Якимович ("Сан-Антонио", Испания), Геннадий Халепо ("Дюссельдорф", Германия), Алексей Усик ("Пол-Крес", Польша), Андрей Паращенко ("Кадагуа", Испания), Андрей Синяк ("Лемго", Германия), Сергей Убоженко (СКА).

Как видим, под знамена сборной собрались практически все сильнейшие на сегодняшний день мастера ручного мяча. Для полного боекомлекта не хватает, пожалуй, только олимпийского чемпиона Барселоны Андрея Барбашинского, который до конца еще не восстановился после травмы. Зато снова в строю другой наш олимпионик — Михаил Якимович. Он по той же причине не участвовал в успешной для нас майской квалификации европейского первенства.

К слову, на днях в Стайках побывал заместитель министра спорта и туризма Александр Григоров. Цель его визита — принести от имени своего ведомства гандболистам официальные извинения за инцидент, случившийся как раз после майской квалификации. Из-за него участие ряда ведущих игроков команды до последнего момента было под большим вопросом. Напомним, что тогда, в результате махинаций с "липовыми" ведомостями для суточных, чиновник Минспорта В.Пекленков обманул игроков сборной в общей сложности на 800 долларов. Возмущенные таким наплевательским отношением к себе на Родине, честь которой они небезуспешно отстаивают на международных аренах, ведущие игроки команды отказались выступать за главную команду страны. Но, к счастью, применять свои угрозы они не стали и все же изменили свое первоначальное решение. И правильно, ведь не для нечистых на руку чиновников они играют, а для зрителей. В противном же случае мы потеряли бы с вами не только симпатичную сборную, своей вдохновенной игрой не оставляющую равнодушных любителей спорта и чем-то напоминающую минский СКА периода золотых для него 80-х. Гандболисты — единственные представители игровых видов спорта, кого мы еще не потеряли шансы увидеть на Олипиаде В Сиднее. Так что неудивительно, что именно с ними связываются все надежды отечественных болельщиков. Но для этого нашим парням для начала необходимо попасть на чемпионат Европы...

Дмитрий ЕРМАК.

Одним из самых ярких матчей майской квалификации был поединок против сборной Чехии в Минске. Белорусы тогда не оставили сильному сопернику никаких шансов на успех, победив со счетом 28:23. В атаке — Алексей Усик (N 13).

Для каго будуецца жылы комплекс "Алімпійскі"

Аляксандр Лукашэнка зацвердзіў "Палажэнне аб жылым комплексе "Алімпійскі" Нацыянальнага алімпійскага камітэта Рэспублікі Беларусь".

Згодна з гэтым дакументам, жылы комплекс ствараецца ў мэтах паляпшэння жыллёвых умоў спартсменаў, у тым ліку былых, а таксама трэнераў і іншых работнікаў спартыўных арганізацый. Першачарговае права на будаўніцтва жылля маюць чэмпіёны і прызёры Алімпійскіх і Паралімпійскіх гульняў; чэмпіёны і прызёры чэмпіянатаў свету; спартсмены — удзельнікі Алімпійскіх гульняў, чэмпіёны Еўропы; трэнеры, якія маюць ганаровае званне "Заслужаны трэнер Рэспублікі Беларусь", якія працуюць па кантракце са зборнымі камандамі рэспублікі; асобы, якія маюць званні "Заслужаны работнік фізічнай культуры і спорту РБ", "Заслужаны работнік фізічнай культуры і спорту СССР", "Заслужаны майстар спорту РБ", "Майстар спорту міжнароднага класа РБ", а таксама заслужаныя майстры спорту і майстры спорту міжнароднага класа СССР і былых саюзных рэспублік; работнікі спартыўных арганізацый, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё фізічнай культуры і спорту ў Беларусі і маюць стаж працы ў адпаведнай галіне не менш за 15 гадоў.

Да 10 працэнтаў жыллёвага фонду комплексу можа прадастаўляцца іншым катэгорыям грамадзян, якія ўнеслі істотны ўклад у развіццё фізічнай культуры і спорту рэспублікі і (або) аказваюць садзейнічанне ў будаўніцтве жылога комплексу. У лік забудоўшчыкаў могуць уключацца таксама грамадзяне, якія ўнеслі значны ўклад у развіццё навукі, культуры і іншых галін. Уласнікам часткі кватэр з'яўляецца Нацыянальны алімпійскі камітэт, які можа перадаваць іх ва ўласнасць пераможцам і прызёрам маючых адбыцца XXVII летніх і XIX зімовых Алімпійскіх гульняў, чэмпіянатаў свету і Еўропы (пачынаючы з 1999 года), а таксама іх трэнерам — бязвыплатна, або з аплатай 20—80 працэнтаў кошту ў залежнасці ад дасягненняў. Палажэнне прадугледжвае, што адчужэнне грамадзянамі — уласнікамі кватэр жылога комплексу — на працягу 10 гадоў з моманту іх набыцця ва ўласнасць робіцца ў выключных выпадках толькі са згоды выканкама НАК і Мінгарвыканкама. Жылы комплекс "Алімпійскі" ўзводзіцца ў Мінску на праспекце Машэрава, ля будынка Акадэміі фізічнага выхавання і спорту. Яго будаўніцтва распачалося ўвосень 1998 года.

Прадугледжваецца пабудаваць чатыры дамы на 276 кватэр; два з іх ужо здадзеныя ў эксплуатацыю. Будаўніцтва жылога комплексу ажыццяўляецца за кошт сродкаў НАК з прыцягненнем грашовых сродкаў юрыдычных і фізічных асоб. Паводле звестак БелаПАН, спісы забудоўшчыкаў неаднаразова "перакройваліся" і толькі нядаўна набылі канчатковы выгляд.

Дзмітрый УЛАСАЎ, БелаПАН.

Хаця суд і не знайшоў доказаў, але ў іску апазіцыянеру адмовіў

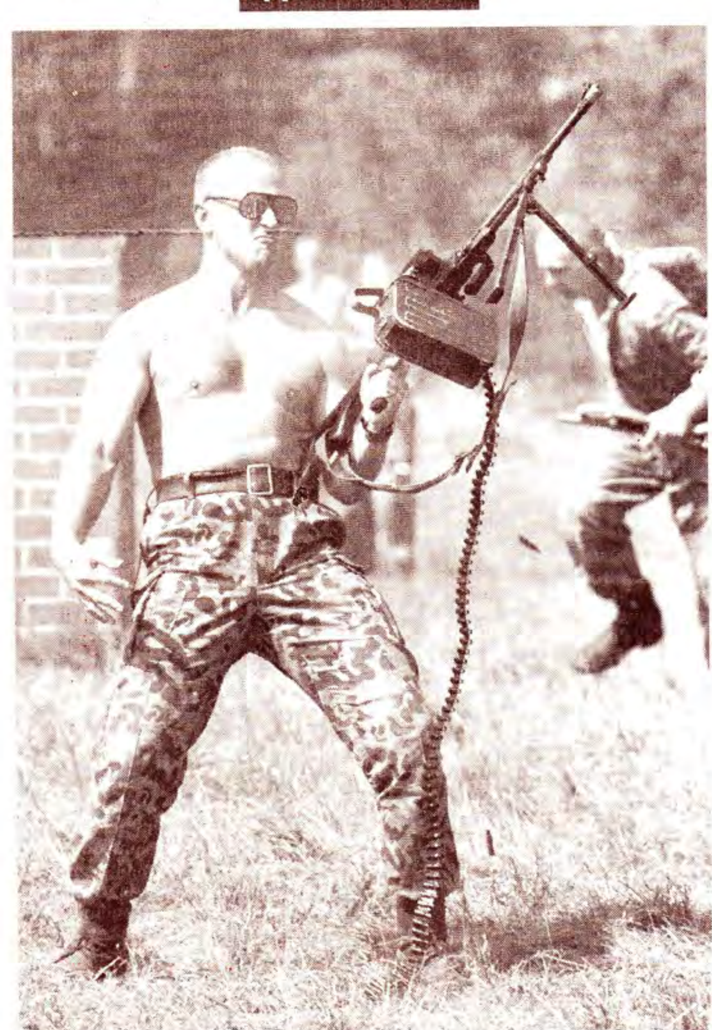
Пачынаючы з сакавіка бягучага года, у судзе Першамайскага раёна Мінска разглядаўся іск былога старшыні Нацыянальнага банка Беларусі Станіслава Багданкевіча да тэлежурналістаў Аляксандра Зімоўскага і Яўгена Дзмітрыева, а таксама да Беларускай нацыянальнай тэлерадыёкампаніі. На думку прафесара С.Багданкевіча, згаданыя журналісты сваімі выступленнямі ў эфіры нанеслі яму вялікі маральны ўрон. У сваіх тэлекаментарыях яны паведамлялі пра тое, што пад кіраўніцтвам С.Багданкевіча Нацбанк краіны раздаваў "направа і налева" крэдыты, якія затым не былі вернуты. Станіслаў Багданкевіч запатрабаваў у суда ў парадку папярэдняга расследавання запрасіць Нацыянальны банк Беларусі, каб той пацвердзіў або абвергнуў факты, што прагучалі ў каментарыях А.Зімоўскага і Я.Дзмітрыева. Апрача таго, прафесар звярнуўся ва ўсе банкі Беларусі з просьбай указаць, калі менавіта ягоныя сыны Павел, Антон і Эдуард атрымлівалі крэдыты, пад які працэнт і чаму яны іх не вярнулі, аб чым таксама гаварылася ў тэлекаментарыях.

Пасля працяглых пасяджэнняў суд Першамайскага раёна сталіцы адмовіў спадару Багданкевічу, матывуючы сваё рашэнне тым, што, хаця факты, якія былі выкарыстаныя тэлежурналістамі, не знайшлі пацвярджэння, апошнія ўзялі гэтую інфармацыю "не са столі", а з газеты "Советская Белоруссия". У сваю чаргу, "Советская Белоруссия" скарыстала ў сваёй публікацыі заявы з інтэрв'ю Аляксандра Лукашэнкі.

С.Багданкевіч мае намер абскардзіць рашэнне суда раённай інстанцыі ў гарадскім судзе і, апрача ўжо згаданых ім адказчыкаў, пашырыць іх склад за кошт рэдакцыі газеты "Советская Белоруссия" і грамадзяніна Беларусі Лукашэнкі Аляксандра Рыгоравіча.

Уладзімір ГЛОД, БелаПАН.

Десантники

Интересными были выступления по случаю Дня десантника.
На снимке: *стрельба из автомата.*

Фото IREX/ProMedia.

Хочаце — верце, хочаце — не верце

Будучы тыдзень: зоркі прадказваюць

Авенам — час салодкага кахання. Час спрыяе вам у прафесійнай дзейнасці. У тых сферах, дзе вам не хопіць ведаў, дасягнуць поспеху дапаможа артыстызм. Узнагарода за вашу непамерную працу, сцвярджаюць зоркі, абяцае быць адэкватнай затрачаным сілам. Планеты раяць выкарыстаць дадзены лёсам шанц і, нягледзячы на вялікую колькасць працы, адправіцца ў прыемнае падарожжа з каханым чалавекам. Памятайце, што новыя знаёмствы могуць аказацца не вельмі надзейнымі. Будзьце больш уважлівымі за рулём.

Цяльцам — прыгожы падман са смакам шампанскага. Не выключаныя знаёмствы з уплывовымі асобамі. Магчымыя непрыемныя інцыдэнты на ніве дабрачыннасці. Калі не будзеце надаваць увагі стану свайго здароўя, ёсць верагоднасць апынуцца ў бальніцы. Не выключаны канфлікт ці нядоўгае развітанне з блізкім чалавекам. Амаль што ва ўсіх выпадках зоркі раяць больш давяраць сваёй інтуіцыі. Будзьце асцярожныя з электрапрыборамі.

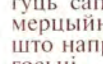
Блізнятам — капрызы. Добры перыяд для стажыровак, вышуку сувязяў з аўтарытэтнымі асобамі. Верагодныя сутыкненні з кіраўніцтвам. Зоркі раяць стрымліваць свае эмоцыі. Спрыяльны час для сустрэч з каханым чалавекам. Не варта кідацца з галавой у возера задавальненняў — гэта можа дрэнна адбіцца на сямейных адносінах. Планеты сцвярджаюць, што вашай нервовай сістэме напрыканцы тыдня запатрабуецца невялікі адпачынак.

Ракам — справы сардэчныя. Спробы кагосьці зачараваць могуць скончыцца няўдала. Не выключана, што на гэтым тыдні вас чакаюць праблемы з фінансамі, канфлікты са сваякамі ці суседзямі. Аднак, нягледзячы на вялікую колькасць перашкодаў і выпрабаванняў на вашым шляху да поспеху, ні ў якім разе не губляйце аптымізму і шчырай усмешкі. Не вельмі спрыяльны час для буйных пакупак і перастаноўкі мэблі.

Львам — час змяніць рытм жыцця. Зоркі не раяць выношваць планы помсты ці на ўсялякі выпадак трымаць камень за пазухай — дрэнны мір лепш за добрую спрэчку. Пазбягайце на гэтым тыдні азартных гульняў і грашовых аперацый. Не варта пераацэньваць меркаванне выпадковых знаёмых. Зоркі раяць заўважаць усялякую, нават дробную годнасць навакольных. Дарэчы, ці не занадта вы кансерватыўны чалавек?

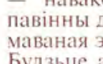
Дзевам — бытавыя праблемы. Не выключана, што апынецеся ў палоне сентыментальных пачуццяў, якія могуць сапсаваць некаторыя камерцыйныя планы. Верагодна, што напрыканцы тыдня вы кагосьці пакрыўдзіце словам. Больш часу зоркі раяць праводзіць з дзецьмі. Калі здарыцца так, што вам прапануюць паехаць у камандзіроўку, не адмаўляйцеся. Планеты сцвярджаюць, што вы добра правядзеце час і сумясціце прыемнае з карысным.

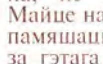
Шалям — нервовыя фантазіі на тэму лепшай долі. Не выключана, што апынецеся ў даволі неардынарнай сітуацыі. Магчыма, што прыйдзецца паспаборнічаць з інтэлектуаламі. Планеты раяць на гэтым тыдні не замыкацца ў сабе, а больш увагі ўдзяліць акаляючаму асяроддзю. Выпадковыя інтымныя сувязі могуць добра паўплываць на інтэлектуальную дзейнасць. Аднак памятайце, што перабольшваць нідзе не трэба.

Скарпіёнам — каханне з першага погляду. Не выключана, што трапіце ў палон недарэчнага аптымізму: здасца, што вам усё пад сілу, і вы наабяцаеце больш, чым зможаце выканаць. Радасць і асалоду ў жыцці прынясуць грамадскія сувязі. Зоркі раяць менш хваліць сябе, а больш — навакольных. У гэтым вам павінны дапамагчы ваша неўтаймаваная энергія і прадбачлівасць. Будзьце асцярожныя з вострымі прадметамі, у занятках спортам і за рулём.

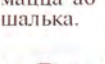
Стральцам — ажыццяўленне планаў. На гэтым тыдні прыйдзецца шмат папрацаваць. Прычым папрацаваць прадуктыўна і рацыянальна, не губляючы ні хвіліны. Майце на ўвазе, што праца можа памяшаць асабістаму жыццю, з-за гэтага не выключаныя нават праблемы ў ім.

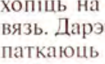
Казярогам — нараджэнне новых творчых ідэй. Спрыяльны час для ўвядзення ў курс спраў аўтарытэтных і ўплывовых асоб. Ажыццявіць іх, як мяркуюць зоркі, дапамогуць сябры. Праўда, калі вы самі прапануеце ім супрацоўніцтва. Магчымая цікавая бізнес-прапанова.

Вадалеям — самота. Не выключана, што ў панядзелак вам будзе неабходна кантраляваць свае эмоцыі: залішняя імпульсіўнасць не пойдзе вам на карысць. Планеты раяць не ўзнімаць буры ў шклянцы вады. Пастарайцеся зрабіць усё, што ад вас патрабуе кіраўніцтва. Здаецца, надышоў час сур'ёзна задумацца аб папаўненні свайго кашалька.

Рыбам — турботы. Яны, як звычайна, адаб'юцца на вашых нервах. Залішняя сентыментальнасць перашкодзіць адчуць непрыкрыты падвох і небяспеку. Не выключана, што трапіце ісці на повадзе ў сваіх жаданняў. Вашай ініцыятывы, сцвярджаюць планеты, хопіць на бурную любоўную сувязь. Дарэчы, калі раптам вас напаткаюць цяжкія прадчуванні, адзінота ці проста лянота, займіцеся спортам, больш часу праводзьце на свежым паветры, змяніце прычоску або стыль адзення.

ЧАСТНЫЕ ОБЪЯВЛЕНИЯ

Куплю

Частотомер, генератор, прибор КСП, КСМ. **Тел. (017) 268-14-09.**

Старые фотоаппараты, объективы, значки. **Тел. 253-24-41.**

Желчные камни коров: 7$/г — целые, 4/$ г. — лом. Инфо: а/я 16, Брест 224028. **Тел.: (0162) 23-68-32, 41-60-37.**

Продаю

Слуховые аппараты внутриушные, ФРГ. 210 у.е. **Тел. (0162) 20-08-17.**

Эл.тельфер. **Тел. (017) 234-61-32.**

Дом с хозпостройками в Воложинском районе. Тел. **235-96-43.**

Шины на "МАЗ" и "КамАЗ" (3 комплекта) новые, недорого. **Тел. 211-72-19.**

Брус и колонны (византийский стиль) для внутренней и наружной отделки. **Тел. 260-80-94.**

Памятники разные. **Тел.: 222-11-93, 234-85-34. Без выход. до 204.**

Услуги

Помощь в получении лицензий и сертификатов. **Тел. 216-49-84.**

Настройка пианино по всей Беларуси. **Тел. 258-48-49.**

Получение лицензий. **Тел. 277-85-28.**

Штукатурные работы выполнит бригада женщин (стаж 25—30 лет): быстро, качественно и недорого. **Тел. 211-72-19, с 18.00.**

Профилактика радикулита, остеохондроза, болезней опорно-двигательного аппарата, нервных расстройств, аллергии. Восточный массаж, биомеханическая стимуляция. Опыт — 20 лет, стажировка в Израиле (клиника Шарон). Лиц. №155 от 21.04.98 по 21.04.2003 Минздрава РБ. **Тел.: 231-94-14, 231-45-47, 231-30-38.**

Работа

Ищу работу столяра, можно разовую. Имею свой материал. **Тел. 260-80-94.**

Пятница, 10 сентября

БТ

06.30 Доброе утро, Беларусь!
07.00 Новости.
07.10 Доброе утро, Беларусь!
08.15 Политические диалоги.
08.40 Потребительская корзина. Социально-экономическая программа.
09.00 Новости.
09.10 ТВ — школе. Белорусская литература. 11-й класс.
09.40 Королевская охота.
10.10 Уроки Н.Новожиловой.
10.35 Усадьба. Программа для дачников.
11.00 Новости.
11.10 Новые имена.
11.16 "Европейские дни Наследия-98 в Республике Беларусь". Док.фильм.
11.30 Навстречу "Дожинкам-99". "Дожинки-97".
12.00 Сделано в Беларуси. ОАО "Горынский консервный завод".
12.15 Телебарометр. Прогноз погоды.
12.30 Спортивная гимнастика. Открытый Кубок Республики Беларусь. Трансляция из Минского Дворца спорта.
13.35 Новости.
13.45 Дневной сеанс. А.Назарьева и А.Градов в худ.фильме "Возьми меня с собой" (Одесская киностудия).
15.00 Новости.
15.10 Сериал для детей "Девочка и океан" (Австралия).
15.35 Окружающий мир. V Международный телефестиваль "Экомир-99".
16.00 Регион. Передача из Могилева.
16.25 Новые имена.
16.30 "Риск-версия". Телеигра.
17.00 Новости (с сурдопереводом).
17.15 "А музыка звучит..." Поют Радмила Караклаич и Мансур Ташматов.
17.35 "Сегодня с вами..." Заслуженный артист Беларуси кларнетист Геннадий Забара.
18.00 Добрый вечер, Беларусь! В программе: "Разговор в прямом эфире", "Что делать?", рубрика "Зоовести".
18.45 Новости.
19.00 Спортивная гимнастика. Открытый Кубок Республики Беларусь.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Творческий вечер народного артиста СССР композитора Евгения Глебова.
23.15 "Изгнанник". Короткометражный худ.фильм ("Беларусьфильм").
23.50 Криминальная хроника.
23.55 Белорусский хитпарад.
24.00 Новости.

ОРТ

08.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.55 Новости.
08.15 "Во имя любви".
09.15 Маски-шоу.
09.45 Человек и закон.
10.25 Смак.
10.40 Мультсериал "Фантом 2040".
13.30 Программа "Вместе".
14.15 Мультсеанс: "Про полосатого слоненка".
14.25 Фильм-сказка "Как завоевать принцессу".
15.40 "ТАСС уполномочен заявить..." Сериал. 5-я серия.
17.15 Джентльмен-шоу.
17.45 Татьяна Васильева в программе "Женские истории".
18.15 Док.детектив. "Проходимцы с улицы Грез". Дело 1998 года.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Великие сыщики. Лейтенант Коломбо в детективе "Кандидат на убийство".
22.35 Майкл Джексон и друзья.
00.10 Ночной кинозал. Мистический триллер "Наведи порчу".

РТР

06.00, 07.00, 08.00, 16.00, 18.00, 20.00, 00.00 Вести.
07.15 Дежурная часть.
08.20 Гомеопатия и здоровье.
08.30 Диалоги о рыбалке.
09.10 Сериал "Миледи".
09.50 Сериал "Лето нашей тайны".
15.30 "Астерикс". Мультсериал. 5-я серия.
16.20 "Башня".
17.00 "Слушается дело".
18.30 Осторожно, модерн!
19.00 Сериал "Короли российского сыска".
20.45 Спектакль "Такие свободные бабочки".
23.05 Сериал "Жара в Лос-Анджелесе" (США).
00.20 Дежурная часть.
00.35 Магазин на диване.

КУЛЬТУРА

07.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
07.25 "Россия сражается". Док.фильм.
08.55 Музыкальный экспромт.
09.05 "Беспокойное хозяйство". Худ.фильм.
10.30 Несколько этюдов о русском языке.
10.50 Российский курьер.
11.40 После новостей...
12.00 Сериал "Цирк Умберто".
12.55 "Жемчужины Средиземноморья".
13.05 "Леонид Андреев".
13.45 "Из жизни пернатых", "Котенок по имени Гав", "Кавардак". Мультфильмы.
14.15 "Время музыки".
14.45 Вместе с Фафалей.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 Сериал "Кукла".
16.35 "Болдинская осень", "В тверском краю. Дорогами Пушкина", "Я памятник воздвиг". Док.фильмы.
17.30 Новости.
17.40 Страна Фестивалия.
18.05 Очевидное — невероятное. Век XXI.
18.35 Программа передач.
18.40 "XX век. Избранное". "Ясная Поляна". Телефильм.
19.20 Чудо-сказка.
19.50 "Луизианский блюз". Док.фильм.
20.45 После новостей...
21.05 "Беспокойное хозяйство". Худ.фильм.
22.30 "Апокриф. Литература и финансист".

НТВ

05.00, 05.30, 05.45, 06.00, 06.30, 06.45, 07.00, 07.30 Сегодня утром.
05.15, 06.15, 07.15 Спорт, погода.
05.20, 06.20, 07.20 Криминал.
05.35 Карданный вал.
05.50, 07.45 Впрок.
06.35 Мультфильм.
06.50 Большие деньги.
07.55 Сериал "Д.Д.Д. Досье Детектива Дубровского".
09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
09.25 Сериал "Граф Монте-Кристо".
10.30 Своя игра.
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Возвращение Будулая".
13.30 Сериал "Скорая помощь".
14.25 Док.сериал "Мафия".
15.30 Сериал "Захватчики".
16.25 Впрок.
16.50 Сериал "Любовь и тайны Сансет Бич".
17.40 Криминал.
18.40 Герой дня.
19.00 Боевик "...По прозвищу "зверь".
20.35 Профессия — репортер. Алексей Ивлиев. "Погоня за "Веселым Роджером".
21.45 "Криминальная Россия". "Неуловимый взломщик".
22.15 Худ.фильм "Любовники".
00.05 "Антропология". Программа Д.Диброва.

TV-6

05.55, 12.05 День за днем.
07.45 Дорожный патруль.
08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 ТСН-6.
08.10 Те Кто.
08.25 СВ-шоу.
08.50, 14.15 Телемагазин "Спасибо за покупку!".
09.00 Сериал "Возвращение Сандокана".
10.05 Концерт, посвященный Дню работника нефтяной и газовой промышленности.
11.05 Сериал "Вавилон-5".
14.05 Мультфильм "Здесь могут водиться тигры".
14.40 Сериал "Просто Мария".
15.30 Мультсериал "Серебряный конь".
16.10 Сериал "Приключения Шерли Холмс".
16.40 Диск-канал.
17.10 Дорожный патруль.
17.30 Сериал "Грейс в огне IV".
17.55 Шоу Бенни Хилла.
19.00 Новости дня.
19.25 Скандалы недели.
19.50 Обоз.
20.45 Боевик "Буян! Буян!".
22.30 Дорожный патруль.
22.45 Шесть новостей дня.
23.00 Те Кто.
00.20 Знак качества.
00.30 Сериал "Грейс в огне IV".

8-й канал

18.00 Программа Кеннета Коупленда.
18.25, 20.25, 21.55 Мой дом, моя крепость.
18.30 Художественный фильм "Единожды солгав".
20.00 Каникулы в США.
20.30 Вечарніца.
20.45 Сериал "Север и Юг", 4 серия.
21.45 Между прочим.
22.00 Джессика Ланж в приключенческом фильме "Тайна".

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: (017) 229-28-71.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: 229-29-04.
E-mail : nv@irex.minsk.by

Індэкс 63222.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае.

Рэгістрацыйнае пасведчанне №246. Нумар газеты надрукаваны з дыяпазітываў у ПП "Мэджык". Адрас: г. Мінск, вул. В. Харужай, 13. Падпісаны ў друк у 21.00. Фармат А-2. Тыраж: суботні — 61050 экз., у другія дні — 55000 экз. Заказ №1053